

RAADSBESLUIT

ZAAKNUMMER	BEHANDELEND AMBTENAAR	SECTOR	PORT. HOUDER
3075611	lankheet, bert	BV-FCFI	Mariska ten Heuw
ONDERWERP			
3075611 - Eerste Beleidsrapportage 2020			

DE RAAD VAN DE GEMEENTE HENGELO BESLUIT:

De raad besluit:

1. in te stemmen met de Eerste Beleidsrapportage 2020;
2. de begroting 2020 te wijzigen op basis van het overzicht financiële afwijkingen met een totaal nadeel van € 224.222;
3. in te stemmen met de volgende in de begrotingswijziging opgenomen mutaties in de reserves met per saldo een dotatie van € 9.118:
 - a. € 63.776 lagere onttrekking Reserve dekking kapitaallasten;
 - b. € 54.658 lagere dotatie Reserve dekking kapitaallasten.

PUBLIEKSVRIENDELIJKE SAMENVATTING

Het college presenteert de eerste beleidsrapportage van 2020. Normaal gesproken het verantwoordingsdocument over de uitvoering van de begroting tijdens de eerste maanden (t/m april) van het lopende jaar.

Maar wat is er nog 'normaal gesproken' op dit moment? De coronapandemie en de crisis, die daarvan het gevolg is, raakt ons allemaal op heel veel vlakken van ons leven: in eerste instantie uiteraard op het vlak van onze fysieke gezondheid, onmiddellijk gevolgd door een economische crisis. We zitten nog in de acute fase, maar zijn er in geslaagd om een normale kwalitatief goede beleidsrapportage uit te brengen.

Daarnaast hebben we de effecten van Corona, voor zover deze nog te onzeker waren om in de begroting op te nemen, geïnventariseerd. De reguliere rapportage sluit met een nadelig effect van ruim € 225.000 euro. We hadden een klein overschot van € 246.000, waardoor we nu verwachten in 2020 op € 21.000 voordeel uit te komen.

DE GEMEENTERAAD VAN HENGELO,

DATUM

De griffier

De voorzitter

RAADSADVIES

ZAAKNUMMER	BEHANDELEND AMBTENAAR	SECTOR	PORT. HOUDER
3075611	Iankheet, Bert	BV-FCFI	Mariska ten Heuw
ONDERWERP			
3075611 - Eerste Beleidsrapportage 2020			

AANLEIDING, DOEL EN WAT GING ER AAN VOORAF

Conform financiële verordening en de reguliere P&C-cyclus rapporteert het college 2 keer tussentijds aan de raad over de beleidsontwikkelingen en de financiële afwijkingen ten opzichte van de begroting.

INHOUD VAN HET VOORSTEL

De rapportage wordt door het college aan de raad gepresenteerd in de vorm van een powerpoint presentatie. De presentatie is als PDF-bijlage toegevoegd.

De opzet is sterk beïnvloed door de Coronacrisis. En daarnaast tevens inzicht kunnen geven in de effecten van maatregelen in het kader van Corona.

Het college presenteert uw raad de eerste beleidsrapportage van 2020. Normaal gesproken het verantwoordingsdocument over de uitvoering van de begroting tijdens de eerste maanden (t/m april) van het lopende jaar: welke afwijkingen, zowel beleidsmatig als financieel (meer dan € 50.000 of 10% begrote bedrag), waren er in die periode. Maar wat is er nog 'normaal gesproken' op dit moment? De coronapandemie en de crisis, die daarvan het gevolg is, raakt ons allemaal op heel veel vlakken van ons leven: in eerste instantie uiteraard op het vlak van onze fysieke gezondheid, onmiddellijk gevolgd door een economische crisis. En de crisis vertaalt zich ook maatschappelijk, bijvoorbeeld in termen van eenzaamheid, problemen achter de voordeur en de 1,5 metersamenleving. We zitten nog in de acute fase, maar het is aannemelijk dat we in onze stad/regio en dus in onze gemeentelijke organisatie ook de komende jaren met de gevolgen van deze crises te maken zullen hebben.

Ondanks inzet Corona een normale beleidsrapportage

En midden in die acute fase kunnen wij u toch een eerste beleidsrapportage presenteren. En dat is best bijzonder, want veel van onze collega gemeenten hebben van het maken van een 1^e BERAP afgezien: alles is te onzeker en de focus ligt nog teveel op het bestrijden van de acute crisis. Wij hebben gemeend toch, ondanks de onzekerheid en hectiek, met u in gesprek te moeten en willen gaan over de prestaties van onze gemeente in deze eerste maanden van het jaar.

De crisis heeft veel van onze medewerkers gevergd, waardoor de beschikbare tijd voor reguliere zaken, waaronder de Beleidsrapportage, onder druk kwam te staan. Desalniettemin hebben we een volwaardige rapportage kunnen samenstellen.

En daarbij speelt corona uiteraard een hele grote rol. Maar wij hebben in deze beleidsrapportage het onderscheid gemaakt in de 'reguliere' prestaties en afwijkingen daarvan ten opzichte van de beleidsbegroting EN de effecten die corona heeft op onze gemeentelijke huishouding. Op de bedragen in de Coronalist rust een zware disclaimer, omdat veel informatie een voorlopige status heeft. Dat geldt voor de duur van de kosten, de hoogte ervan en zeker ook de bijdragen van het rijk voor de verschillende typen uitgaven.

Opzet iets aangepast

1. We starten met een korte positionering van de deze beleidsrapportage in deze tijd.
2. Daarna volgen direct een samenvatting van financiële effecten en voorlopige corona-effecten.
3. Vervolgens gaan we in op de speerpunten van beleid.

In het derde deel, de effecten per programma, zijn coronagevolgen en financiële effecten direct na de beleidsontwikkelingen opgenomen, waardoor een totaalbeeld voor het programma ontstaat. Voorheen waren beleid en financiën twee onderdelen, wat voor de presentator minder logisch is.

BESPREEK- EN BESLISPUNTEN

De raad besluit:

1. in te stemmen met de Eerste Beleidsrapportage 2020;
2. de begroting 2020 te wijzigen op basis van het overzicht financiële afwijkingen met een totaal nadeel van € 224.222;
3. in te stemmen met de volgende in de begrotingswijziging opgenomen mutaties in de reserves met

per saldo een dotatie van € 9.118:

- a. € 63.776 lagere onttrekking Reserve dekking kapitaallasten;
- b. € 54.658 lagere dotatie Reserve dekking kapitaallasten.

FINANCIËLE ASPECTEN

De beleidsrapportage heeft een nadelig effect op de begroting van € 225.000.

De toelichting van de resultaten is, naast in de presentatie ook opgenomen in een document voor de raad, genaamd "Bijlage overzicht financiële afwijkingen 1^e Beleidsrapportage 2020.

Bij een resultaat vóór deze beleidsrapportage van € 246.000 positief ontstaat bij vaststelling van de begrotingswijziging door de raad een voordelig begrotingssaldo van € 21.000.

In welke mate we corona-effecten mee moeten nemen gaan we opnieuw bekijken in de 2^e berap. De beschreven effecten in de Coronalist zijn niet in de cijfers verwerkt. Corona-effecten zijn beperkt in deze begrotingswijziging opgenomen, als deze effecten al zijn opgetreden en met redelijke zekerheid vaststaat, dat we hiervoor niet gecompenseerd zullen worden. Een voorbeeld hiervan zijn de uitgaven voor optimaliseren van thuiswerken.

BIJLAGE(N)

- 1. Presentatiesheets 1e Beleidsrapportage 2020.pdf
- 2. Bijlage overzicht Financiële afwijkingen 1^e Beleidsrapportage 2020
- 3. Corona maatregelen versie 2 juni 2020.

Dit raadsadvies is vastgesteld door het college van B & W van Hengelo.

AGENDA

- Inleiding rapporteren 2020
- Centrale thema's
- Ontwikkelingen per begrotingsprogramma
- Projecten/Kredieten
- Vragen?
- Afsluiting

Inleiding rapporteren in 2020

- Reguliere begroting zowel beleidsmatig als financieel op orde!
- Corona verandert de samenleving, nu en in de toekomst
- Een normale Beleidsrapportage met verwacht exploitatie-effect
EN
een overzicht van Coronagevolgen
- Beleidsrapportage:
 - stand van zaken speerpunten
 - afwijkingen beleidsrealisatie
 - afwijkingen begrotingsbedragen: > € 50.000 euro of > 10% budget
- Coronarapportage:
 - Een totaaloverzicht van alle risico's op financiële nadelen
 - Meer informatie in de lijst Maatregelen Corona

Op basis van deze uitgangspunten presenteert het college u met vertrouwen de Eerste Beleidsrapportage 2020.

3

Reguliere begroting op orde

Wij hebben ons tot het uiterste ingespannen om onze reguliere beleidsdoelen te realiseren. Ja, we hebben veel energie en tijd moeten investeren om nadelige Corona-effecten voor burgers en ondernemers te beperken, Maar dat hebben we niet als reden willen aanvoeren om af te zien van een weloverwogen Beleidsrapportage. En dat zien we in andere gemeenten ook anders. Wij presenteren dit jaar daarom met trots een Beleidsbegroting waarin zowel de reguliere taken als de Coronadreiging hun plek hebben gekregen.

Corona heeft een doorslaggevende invloed op de samenleving

Het college presenteert uw raad de eerste beleidsrapportage van 2020. Normaal gesproken het verantwoordingsdocument over de uitvoering van de begroting tijdens de eerste maanden (t/m april) van het lopende jaar: welke afwijkingen, zowel beleidsmatig als financieel (meer dan € 50.000 of 10% begrote bedrag), waren er in die periode. Maar wat is er nog 'normaal gesproken' op dit moment? De coronapandemie en de crisis, die daarvan het gevolg is, raakt ons allemaal op heel veel vlakken van ons leven: in eerste instantie uiteraard op het vlak van onze fysieke gezondheid, onmiddellijk gevolgd door een economische crisis. En de crisis vertaalt zich ook maatschappelijk, bijvoorbeeld in termen van eenzaamheid, problemen achter de voordeur en de 1,5 metersamenleving. We zitten nog in de acute fase, maar het is aannemelijk dat we in onze stad/regio en dus in onze gemeentelijke organisatie ook de komende jaren met de gevolgen van deze crises te maken zullen hebben.

Ondanks inzet Corona een normale beleidsrapportage

En midden in die acute fase kunnen wij u toch een eerste beleidsrapportage presenteren. En dat is best bijzonder, want veel van onze collega gemeenten hebben van het maken van een 1^e BERAP afgezien: alles is te onzeker en de focus ligt nog teveel op het bestrijden van de acute crisis. Wij hebben gemeend toch, ondanks de onzekerheid en hectiek, met u in gesprek te moeten en willen gaan over de prestaties van onze gemeente in deze eerste maanden van het jaar.

En daarbij speelt corona uiteraard een hele grote rol. Maar wij hebben in deze BERAP het onderscheid gemaakt in de 'reguliere' prestaties en afwijkingen daarvan ten opzichte van de beleidsbegroting EN de effecten die corona heeft op onze gemeentelijke huishouding.

Uitgangspunten beleidsrapportage zijn dezelfde als voorheen.

Uitgangspunten Coronarapportage worden genoemd in de 2^e sheet hierna.

BUDGETTAIRE TOTALEN

In € x 1.000

Soort mutatie	Beleids- begroting 2020	Wijzi- gingen 2020	Gewijzigde begroting vóór 1 ^e Berap 2020	Effecten 1 ^e Berap 2020	Gewijzigde begroting 2020
Baten	292.473	6.875	299.348	8.083	307.431
Lasten	294.008	7.542	301.550	8.299	309.849
Saldo voor reserves	-1.535	-667	-2.202	-216	-2.418
Reserve mutaties	1.535	913	2.448	-9	2.439
Saldo totaal	0	246	246	-225	21

4

Beeld van deze rapportage

En dan is onze hoofdconclusie tweeledig: de uitvoering van de 'reguliere' begroting loopt 'grosso modo' conform de afspraken met uw raad en levert dan ook, zowel beleidsmatig als financieel gezien, een nagenoeg neutraal beeld op. De grootste afwijking betreft een nadelige bijstelling van de rijksbijdrage BUIG, die we net niet meer konden meenemen in de primitieve begroting.

In de programma's verklaren we de afwijkingen.

Voorlopige financiële impact Corona In €

Programma	Inschatting effect midden bandbreedte (+ = voordelig - = nadelig)
Programma 1 Veiligheid	- 50.000
Programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat	0
Programma 3 Economie	-106.000
Programma 4 Onderwijs	-48.000
Programma 5 Sport, Cultuur en Recreatie	-101.000
Programma 6 Sociaal Domein	66.000
Programma 7 Volksgezondheid, milieu en duurzaamheid	-189.000
Programma 8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	-22.500
Programma 9 Bestuur en ondersteuning	-1.112.000
Gekwantificeerd effect	-1.562.500

5

- In de bijlage een totaaloverzicht van de mogelijke effecten van de Coronacrisis op onze begroting
- Een groot deel van de effecten zijn nu nog niet te kwantificeren omdat deze afhankelijk zijn van 1) tijdsduur crisis, 2) vergoeding vanuit het Rijk en 3) effect op de economie
- Dit blijven we monitoren zodat we in de 2^e beleidsrapportage met een update kunnen komen.
- De nu voorziene effecten worden in verband met de onzekerheid ervan nog niet verwerkt in onze begroting.
- In de lijst Coronamaatregelen zijn de maatregelen afzonderlijk benoemd en is een toelichting van deze effecten te vinden. Daar is ook een onderbandbreedte en bovenbandbreedte van de te verwachten effecten opgenomen.

Een eerste schets van een inhoudelijke en financiële impactanalyse van de coronacrisis op onze gemeentelijke huishouding maakt integraal onderdeel uit van deze programmatisch opgebouwde beleidsrapportage. Dat geeft een mooie basis voor het gesprek met uw raad over de eerste maanden van het jaar. Aan deze analyse wordt continue doorgewerkt zodat een steeds scherper beeld ontstaat. Want op dit moment hebben wij de inhoudelijke effecten die corona heeft in grote lijnen in beeld, maar de financiële vertaling ervan kent nog veel onzekerheden. Deze is dan ook nog niet verwerkt in de begroting(wijziging).

Een belangrijk onderdeel van de uiteindelijke financiële impact van corona op het begrotingsjaar 2020 en de daaropvolgende jaren, is de mate waarin de door ons extra gemaakte kosten uiteindelijk door het Rijk worden vergoed. Vooralsnog wordt landelijk gesproken over een realistische vergoeding. Ons uitgangspunt bij de inschatting van de impact is dat 'realistisch' ook 'afdoende' betekent.

Met inachtneming van deze opmerkingen over het effect van Corona presenteert het college u met vertrouwen de eerste Berap 2020.

SOCIAAL DOMEIN

- Wij hebben een start gemaakt met de heroriëntatie op de uitvoering en het beleid binnen het sociaal domein (inclusief P-wet); wij laten het onderzoek naar de vormgeving van één verordening in het sociaal domein hierop aansluiten
- Wij voeren de Tijdelijke ondersteuningsmaatregel zelfstandig ondernemers uit (Tozo) en blijven mensen naar werk begeleiden. De Coronacrisis zorgt voor een serieuze impact op het domein Werk & Inkomen en veel extra inzet voor de ondersteuning aan ondernemers en werkzoekenden.
- De nieuwe Verordening Adviesraad Sociaal domein en Cliëntenraad Minima en Wmo is vastgesteld
- Ten aanzien van het Twentse ondersteuningsmodel is een eerste stap gezet de administratieve lasten te verlichten
- Los van mogelijke vertragingen door de coronamaatregelen, liggen we op koers met de implementatie van de maatregelen Interventieprogramma Sociaal Domein; maatregelen lopen door en financieel zijn nu geen stelposten te muteren
- Wij hebben het concept bestedingsvoorstel voor de middelen 'Innovatie, versnelling en preventie' ter bespreking aan de gemeenteraad voorgelegd
- De coronamaatregelen hebben zowel inhoudelijk als financieel effect op het sociaal domein; hoe dit effect er precies uit ziet is lastig aan te geven (zie programma 6 en Risico ontwikkelingen)

7

Heroriëntatie sociaal domein

In de beleidsbegroting is aangegeven dat 2020 in het teken zal staan van een heroriëntatie op ons beleidsplan *Met respect...* waarbij expliciet gekeken zal worden naar betaalbaarheid van en integraliteit binnen het sociale domein. Wij zijn hiermee inmiddels gestart in de vorm van een korte evaluatie (bestuurlijk en ambtelijk, beleidsmatig en vanuit de uitvoering). Daaruit komen ook al de eerste ideeën voor verandering uit naar voren. Wij hebben de gemeenteraad hiervan via een procesbrief op de hoogte gesteld en verzocht een beeldvormende politieke markt te organiseren om ook met de raad te evalueren en vooruit te kijken.

Wij zijn nog niet gestart met het onderzoek naar de vormgeving van één verordening in het sociaal domein; wij laten dit aansluiten op de heroriëntatie.

Ondersteuning aan zelfstandigen en werkzoekenden

Wij geven voor Hengelo en 16 andere Twentse en Achterhoekse gemeenten de Tozo uit. Deze regeling wordt verlengd en zal nog een lange tijd een beslag leggen op de beschikbare ambtelijke capaciteit. De doelgroep van de Participatiewet wijzigt en de aantallen zullen als gevolg van de Coronacrisis toenemen. Ook is de verwachting dat er extra druk ontstaat op de overige inkomensregelingen en de schuldhulpverlening. De WW-uitkeringen zijn landelijk, regionaal en binnen de gemeente Hengelo sterk toegenomen. Op termijn leidt dit tot extra instroom in de bijstand. De mate waarin dit ook leidt tot extra instroom in de bijstand hangt ook af van de snelheid waarmee de economie weer opgestart kan worden en de omvang en duur van de steunmaatregelen van de Rijksoverheid. Eerdere jaren hadden we een overschot op de middelen die we van het Rijk krijgen om bijstand te verstrekken. Ondanks de gevolgen van de Coronacrisis zetten wij ons in om binnen het budget (budget BUIG) te blijven dat het Rijk aan ons beschikbaar stelt om uitkeringen te verstrekken.

Verordening advies- en cliëntenraad

Naar aanleiding van een discussie over een nieuwe Verordening Adviesraad Sociaal domein en Cliëntenraden Wmo en Minima Hengelo en het opstappen van de Wmo-cliëntenraad hebben college en gemeenteraad vorig jaar besloten met elkaar te kijken naar de vormgeving van cliëntparticipatie in Hengelo. Alles afwegende, hebben college en

gemeenteraad besloten toe te werken naar één cliëntenraad, waarbij het accent zal liggen op werk en inkomen (minima) en op de Wmo (genaamd Cliëntenraad Minima en Wmo). Waar nodig en wenselijk maken wij (thematisch en/of wijkgericht) gebruik van nieuwe vormen van cliëntparticipatie of (nog vaker) vragen wij de nieuwe cliëntenraad hiervan gebruik te maken. Denk daarbij aan internetpeilingen, themabijeenkomsten, panels of themamails, zoals wij dat voor jeugd al doen. De keuze voor deze ene cliëntenraad is vertaald naar een nieuwe verordening, Verordening Adviesraad Sociaal domein en Cliëntenraad Minima en Wmo, die begin dit jaar door de gemeenteraad is vastgesteld.

Twentse ondersteuningsmodel

Wij hebben met de andere Twentse gemeenten en een aantal zorgaanbieders de afgelopen tijd gewerkt aan het vernieuwde administratieprotocol 5.0. In dit administratieprotocol is de eenduidige werking met het zogenaamde afspraken- of resultatenoverzicht verwerkt. Het formulier is aanmerkelijk versoepeld en in het proces is het niet langer nodig om het overzicht heen en weer te sturen (van gemeenten naar zorgaanbieders en weer terug). Dit scheelt aanmerkelijk in de administratieve lasten voor zowel zorgaanbieders als gemeenten.

Interventieprogramma Sociaal Domein

Ten aanzien van de implementatie van de maatregelen zoals benoemd in het Interventieprogramma Sociaal Domein, oplopend tot € 8,9 miljoen structureel, zijn, los van mogelijke vertraging door de corona-crisis (inhoudelijk), geen bijzonderheden te melden. We liggen op koers. De meeste interventies zijn ingevuld en verwerkt in de begroting. Wij verwachten voor 2020 de volledige interventie taakstelling te realiseren; per saldo € 100.000 meer dan was begroot. De ene interventie levert meer op dan gedacht en de ander (nu nog) niets of minder. Zo hebben wij voor verblijf (4.2.5) structureel € 1 mln. meer aan taakstelling ingeboekt. Daar staat tegenover dat de taakstellingen voor beschermd en begeleid wonen (4.1.4), zakelijk partnerschap (4.2.6) en preventief jeugdbeleid (5.1.6) voor 2020 (en verder) nog niet (geheel) zijn ingevuld en (voorlopig nog) op een stelpost staan. Hierover hebben wij eerder gerapporteerd. Het maken van subsidie-afspraken met zorgaanbieders die wonen met begeleiding bieden gaat langzamer dan verwacht (een aantal aanbieders is minder enthousiast), waardoor voor 2020 maar een deel van de taakstelling ingeboekt kan worden; n.a.v. de preventievisie wordt eind 2020 gekeken of en hoe de € 350.000 ingevuld kan worden; en t.a.v. zakelijk partnerschap hebben wij eerder aangegeven dat gebrek aan sturingsinformatie ons belemmert in de uitvoering ervan en dat prestatieafspraken die wij wel maken veelal ten dienste staan van andere, al ingeboekte, interventies (zoals de prestatieafspraken met JboV die 'land' bij een betere doorverwijzingen door gecertificeerde instellingen (J08), verblijf (4.2.5) en geen verlengde jeugdzorg (5.1.1); in de tweede helft van 2020 investeren wij in het bouwen van de benodigde managementinformatie om zakelijk partnerschap goed uitvoering te kunnen geven.

De structurele effecten uit 2019 zijn voor een deel te danken aan onze inzet vanuit het Interventieprogramma Sociaal domein. Wij zien dat het werkt en leidt tot een positieve bijstelling van de meerjarenbegroting. Zie budgettaire effecten programma 6.

Nieuwe innovatievoorstellen

Innovatie, preventie en versnelling worden gezien als belangrijke elementen om de tekorten in het sociale domein terug te brengen. Met het vaststellen van de Beleidsbegroting 2020-2023 heeft uw gemeenteraad besloten tijdelijk extra geld beschikbaar te stellen voor innovatie, preventie en versnelling, te weten € 2,45 mln. De dekking hiervoor komt uit een deel van het geld dat wij van het Rijk hebben ontvangen uit het Fond tekortgemeenten (€ 8,5 mln). Begin dit jaar hebben wij een mogelijk bestedingsvoorstel voor deze middelen aan de gemeenteraad voorgelegd. De zienswijze van de gemeenteraad is inmiddels verwerkt in een definitief voorstel dat inmiddels aan de gemeenteraad is voorgelegd.

Effect coronamaatregelen

Wat is de impact van de corona-crisis op het sociaal domein? Veel gemeenten hebben reeds problemen door de hoge kosten van bijvoorbeeld de jeugdzorg. Kunnen we na de lockdown een piek verwachten in de zorgvraag? Overleven alle zorgaanbieders de corona-crisis (ondanks de afspraken die landelijk en regionaal zijn gemaakt over doorbetaling en zorgcontinuïteit)? Hoe gaan de werkloosheidsprognoses uitpakken, bovenop alle schuldenvraagstukken en de druk op de bijstand? Wat zijn de gevolgen van de verminderde omzet van de SWB en hoe gaat het beroep op het armoedebeleid eruitzien? Vragen die wij (nog) niet volledig kunnen overzien, maar waarvan wij wel proberen e.e.a. inzichtelijk te maken (zie sheets programma 6 en sheet Risico ontwikkelingen).

OPEN BESTUURSSTIJL

- Proces Omgevingsvisie
 - Open proces om met inwoners tot een visie te komen
 - I.v.m. Corona is er (nog) geen informatiebijeenkomst geweest om het eindresultaat te bespreken (misschien digitaal). Verder geen vertraging op de planning.
 - Participatie in visievorming kost meer geld dan geraamd
- Proces Marktplaats
 - Open proces om met inwoners tot ontwerp en invulling marktplaats te komen
 - I.v.m. Corona op laag pitje: zoeken naar mogelijkheden
- Bewonersinitiatieven Van Grijs naar Groen – Woolde en Noord
- Co-creatie Weusthag
- Ondanks Corona blijven we in gesprek met de stad

8

Proces omgevingsvisie

De omgevingsvisie buitengebied is door het college vastgelegd en ter inzage gelegd voor zienswijzen (zes weken vanaf 20 mei). Wat door de coronamaatregelen niet kon doorgaan was de informatiebijeenkomst waarin we het resultaat van de omgevingsvisie buitengebied zouden presenteren en bespreken met de samenleving. Bedoeling hiervan was dat mensen konden aangeven of zij hun input herkenden en of het eindproduct dus een goed eindresultaat van het co-creatieproces is. Er wordt nu nagedacht over een digitale bijeenkomst tijdens de zienswijzenperiode om alsnog met mensen erover in gesprek te gaan. Op die ene informatiebijeenkomst na, heeft de omgevingsvisie buitengebied geen vertraging opgelopen a.g.v. de coronamaatregelen.

Wat wel is gebleken de afgelopen periode is dat participatie in visievorming geld kost. In de omgevingsvisie buitengebied zitten aanmerkelijk meer uren en kosten dan geraamd. Dit kun je zien als een investering aan de voorkant die zich later terugverdient doordat de visie beter is (inhoudelijk passend bij de opgaven in het gebied, met aandacht voor een breed palet van belangen opgesteld, met een breed draagvlak voor het beschreven toekomstbeeld en wat daarvoor nodig is). Als het goed is heeft de omgevingsvisie buitengebied een lange levensduur en maken we de komende jaren minder kosten voor actualisaties/aanpassingen en het oplossen van tegenstrijdigheden in beleid.

Marktplaats

M.b.t. het Marktplaats zijn we aan het onderzoeken hoe we verder kunnen gaan met inachtneming van de maatregelen.. In dat kader is een participatie-website ontwikkeld. Die kunnen we voor verschillende projecten inzetten waar participatie gewenst is. Op de website staan o.a. een poll en digitale vragenlijst. Het presidium heeft besloten om op 2 juni 2020 een digitale politieke markt te organiseren om het te hebben over de kaders van het marktplaats. We streven naar een besluitvorming voor het zomerreces zodat aansluitend gestart kan worden met het proces om te komen tot een invulling.

Bewonersinitiatieven Van Grijs naar Groen – Woolde en Noord

In het voorjaar zijn beide vergroeningsprojecten opgestart. Bewoners hebben ideeën in kunnen dienen om hun wijk te vergroenen. Door 15 verschillende bewoners(groepen) van de wijk Woolde zijn ideeën ingediend. Gesprekken met de indieners van Woolde zijn in verband met Corona stilgelegd en zullen nu op locatie gevoerd worden. Het streven is nu om nog voor de zomervakantie bewoners te laten stemmen welke ideeën uitgevoerd kunnen worden. De uitvraag naar ideeën voor de Wijk Noord wordt in juni opgestart.

Co-creatie Weusthag

Voor de kadernota 2020 – 2023 zijn voor het Weusthagpark een 5-tal voorstellen voor nieuw beleid ingediend. De gemeenteraad heeft hiervoor zowel voor 2020 als voor 2021 een budget van € 25.000 beschikbaar gesteld onder voorwaarden dat belanghebbenden bij het Weusthagpark komen tot één samenhangende visie op het Weusthagpark. Januari 2020 is er een nieuw convenant afgesloten tussen de gemeente en de vereniging Vrienden van het Weusthag, waarin onder andere is opgenomen dat in co-creatie zal worden gewerkt aan de verdere ontwikkeling van het Weusthagpark. De indieners van de voorstellen van nieuw beleid hebben ervoor gekozen de Vrienden van het Weusthag de regie te geven op het ontwikkelen van de samenhangende visie op het Weusthagpark.

In de eerste maanden van 2020 is er in co-creatie tussen de Vrienden van het Weusthag, de gemeente en verschillende betrokkenen en belanghebbenden bij het Weusthagpark, waaronder IVN en de buurorganisatie Pro Natuur Weusthag gewerkt aan een visie en ambitieplan voor het Weusthag. Deze grote betrokkenheid van de verschillende partijen heeft geleid tot een uitgewerkt ambitieplan dat door de Vrienden van het Weusthag in mei 2020 aan de gemeente zal worden aangeboden. Voor de ontwikkeling van dit plan is een deel van het beschikbare budget voor 2020 besteed, maar er blijft een ruim deel (10 – 15k) over te besteden aan de realisatie van de plannen.

College

Het college heeft ook in deze coronatijd er veel energie ingestoken om in contact en in gesprek te blijven met de stad, veelal digitaal of telefonisch.

AANTREKKELIJKE (BINNEN) STAD

- Jaarplan Binnenstad 2020 vastgesteld en ter kennisname aangeboden
- Samenwerking met binnenstadspartners verstevigd
- Investerings door marktpartijen onzekerder
- Investerings in de openbare ruimte gaan door. Tegenvaller bij sloop Ebenau pand
- Plan Bereikbare Binnenstad wordt binnenkort afgerond
- Veel evenementen afgelast

9

Jaarplan Binnenstad 2020 vastgesteld

Enige tijd geleden is het Jaarplan Binnenstad voor 2020 door het college vastgesteld en aan u ter kennisname aangeboden. Zichtbaar en voelbaar was dat de binnenstad weer langzaam uit het dal aan het klimmen was ondanks dat er nog genoeg uitdagingen waren te overwinnen. Toen kwam 15 maart de persconferentie van premier Rutte en veranderde het perspectief van iedereen in één klap. Desondanks blijven we juist nu vol energie inzetten op het aantrekkelijker maken van de binnenstad in goede samenwerking met onze partners. Hieronder lichten we de meest bijzondere ontwikkelingen in de binnenstad toe.

Nauwe samenwerking met binnenstadspartners voortgezet

Sinds februari heeft de Stichting Centrummanagement Hengelo (SCH) een nieuw bestuur en wordt er bestuurlijk en ambtelijk nauw samengewerkt met de SCH. In mei is bovendien bekend gemaakt dat het bestuur versterkt is met 2 binnenstadondernemers. Ook de banden tussen SCH, Hengelo Promotie en KHN zijn aangehaald. Vanaf het begin van de coronacrisis hebben wij een binnenstadteam opgezet om in gezamenlijkheid te bespreken welke maatregelen mogelijk zijn. Dit team bestaat uit vertegenwoordigers van Hengelo Promotie, KHN afdeling Hengelo, SCH en de gemeente.. Dit resulteerde onder meer in het feit dat Hengelo als eerste gemeente van Overijssel een beroep kon doen op het crisisarrangement van de provincie. Daarnaast is in deze groep ook het idee voor het vormgeven van de terrassen binnen de Coronamaatregelen opgepakt. Wij zetten erop in om deze manier van samenwerken hoog te houden.

Een belangrijke voorwaarde voor de samenwerking is het voortzetten van de BIZ (bedrijveninvesteringszone) voor de binnenstad. Om deze voort te zetten is Peter Brouwer ingehuurd als projectleider door de SCH. De kosten hiervan worden gedragen door de gemeente vanuit de binnenstadsmiddelen.

Investerings in de openbare ruimte gaan door

De herinrichting van de openbare ruimte in de binnenstad blijft doorgaan. De uitvoering van

het evenementenplein nadert zijn voltooiing en geeft samen met de herinrichting van de Hengelosestraat een nieuwe dynamiek aan de binnenstad. De sloop van het Ebenaupand heeft daarbij echter vertraging opgelopen. Doordat bleek dat de constructie verbonden is met de belendende panden was extra onderzoek nodig. Hieruit is naar voren gekomen dat er aanvullende voorzieningen getroffen moeten worden. De sloop zou hiermee naar de zomerperiode worden verplaatst. Dit is voor de horeca absoluut niet wenselijk. Op 1 juni mag zij net weer haar deuren openen. In overleg met AM en de horeca is besloten dit nog verder naar achteren te schuiven. Voor AM is dit mogelijk omdat de tweede investeerder naast restaurant De Beren zijn investeringsbeslissing heeft uitgesteld in verband met de Coronacrisis. Door alle bovengenoemde effecten zal een budgetoverschrijding ontstaan die nader in beeld wordt gebracht. In de volgende Berap komen wij daar op terug. In de herziene grondexploitatie Lange Wemen is hiervoor een bedrag gereserveerd.

Het volgende herinrichtingsproject staat op stapel: dit betreft het “winkelachtje” zoals dat destijds is benoemd in de visie van Toekomstbestendige Binnenstad Hengelo van de SCH. De voorbereiding is gestart en de uitvoering hiervan is voorzien in 2021.

Alleen de participatie voor het nieuwe ontwerp van het Marktplaats is uitgesteld vanwege de coronamaatregelen. De inzet is echter om de uitvoering wel in 2021 ter hand te nemen. Als de kaders in juni worden vastgesteld kan direct aansluitend het participatieproces in aangepaste vorm beginnen. Ook het realiseren van meer woningen op plekken waar winkels leeg staan buiten het kernwinkelgebied blijft doorgaan. De vergunning voor het realiseren van woningen op de eerste en tweede verdieping van het C&A pand is verleend en op korte termijn verwachten wij ook de vergunning voor de transformatie van 6 panden in de Marktstraat te kunnen verlenen.

Welbions is begonnen met het verbouwen tot woon/werk ruimte van de door hen verworven panden in de Nieuwstraat.

Plan bereikbare binnenstad wordt binnenkort afgerond

Eind 2019 is begonnen met het plan Bereikbare Binnenstad. De laatste klankbordgroep daarvoor stond gepland voor half maart. Net na de afkondiging van de coronamaatregelen. In overleg met de leden van de klankbord wordt nu gewerkt aan een nieuwe vorm van een bijeenkomst passend binnen de richtlijnen. Voorzien wordt dat het plan voor de zomervakantie wordt afgerond zodat het direct na de zomervakantie aan de raad kan worden aangeboden.

Veel evenementen afgelast

Door de corona-maatregelen zijn veel evenementen afgelast. We zetten ons gezamenlijk in om zo goed mogelijk uit de crisis te komen en ons weer voor te bereiden op meer reuring.

DUURZAME STAD

- Er is een Twente-breed concept opgesteld voor Regionale Energie Strategie (RES), met daarin Twents aanbod voor opwekken duurzame energie door wind en zon
- In de Transitie Visie Warmte (TVW) wordt het pad naar aardgasvrije wijken geschetst, inclusief technische oplossingen en planning
- De haalbaarheid van zonnevelden en 1 of 2 windmolens wordt onderzocht. Op eigen grond (NIEGG) zijn vier locaties onderzocht waarvan twee kansrijk voor grootschalige zonne-opwek en mogelijk één voor windenergie.
- Op basis van een evaluatie wordt het energieloket doorontwikkeld
- De Nijverheid Aardgasvrij : Op basis van businesscase dit jaar voorkeursalternatief voor aardgas bekend (haalbaar en betaalbaar)
- Verduurzaming vastgoed: Stadhuis in gebruik genomen nieuwbouw label A+++, renovatiedeel A, dagwinkel B.

10

Nieuwe Energie Hengelo

Vanuit het Klimaat Akkoord heeft de gemeente de regiorol in de transitie. Het opstellen van de Regionale Energie Strategie Twente (RES-T) en Transitie Visie Warmte zijn onderdelen uit dit akkoord. Twente heeft zich met de 14 gemeenten gevormd als RES regio. Inmiddels is de concept RES-T door het college vastgesteld met daarin de regionale bijdrage aan de nationale opgave voor elektriciteitsopwekking op land van 35 TWh. Het aanbod in de RES-T wordt nu doorgerekend door het landelijk PBL.

In samenhang met de omgevingsvisie voor het buitengebied en in verbinding met de Regionale Energie Strategie formuleren wij kaders voor grootschalige opwek door zon en wind.. Verder brengen wij de regionale warmtebronnen in kaart en maken we een verdeling daarvan

Transitie Visie Warmte (TVW)

Hiervoor hebben bijeenkomsten plaatsgevonden, met collega's en externe partijen. Andere opgaven, zoals vervanging van energie infrastructuur, waterleidingen, riolering en wegen bieden aanknopingspunten om de transitie naar aardgasvrij mee samen te laten lopen. Dergelijke afstemming resulteert in prioritering van welke wijk logischerwijs wanneer van het aardgas af kan. Ook de technische voorkeursalternatieven voor aardgas worden hierbij doorgerekend. Verdere stappen bestaan uit gesprekken met (afvaardiging) inwoners/ bewonersorganisaties en bedrijven(vertegenwoordiging)/ ondernemersverenigingen. We stellen een gemeente dekkende transitievisie warmte op die onderdeel moet worden van de omgevingsvisie. Voor de wijken waarmee gestart wordt met een integrale gebiedsgericht aanpak (incl. de wijken die we aardgasvrij maken voor 2030) worden gefaseerd uitvoeringsplannen opgesteld. Deze uitvoeringsplannen worden vervolgens verankerd in de omgevingsplannen.

De Nijverheid Aardgasvrij

Voor de proeftuin De Nijverheid is een business case doorgerekend voor de verschillende

alternatieven voor aardgas.

Doel is om dit jaar het voorkeursalternatief bekend te hebben en te vertalen naar een plan van aanpak en wijkuitvoeringsplan.

Samenwerking met partijen in projectorganisatie verder opgebouwd. Wethouder Bruggink en bestuurder Welbions vormen stuurgroep (conform B.O.) waarmee voortgang, knelpunten en kansen worden besproken.

Verduurzaming vastgoed.

Als enige jaren is de gemeente Hengelo bezig met het verduurzamen van haar panden.

Ingegeven vanuit een besparing van energie en gas.

Door recente ontwikkelingen en regelgeving moeten en kunnen er nu grotere stappen gemaakt worden en heeft de gemeente Hengelo dit opgedeeld in vier stappen.

1. Vertalen gemeentelijk visie naar ambitie voor gemeentelijk vastgoed
2. Opstellen energie labels en maatwerkadviezen (waar staan we nu)
3. Analyse resultaten in kaart brengen (kosten)
4. Uitvoering van maatregelen.

We zitten nu in de vierde fase en gaan op zoek naar een evenwichtige en effectieve wijze van inzet van de beschikbare middelen (besparen met gezond verstand). Er zijn analyses uitgevoerd voor het isoleren van het dak van sporthal Veldwijk en het vervangen van de verlichting van sporthal Beckum door LED.

PROGRAMMA 1

Veiligheid

- Plan van aanpak ondermijning vastgesteld

12

Ondermijning

In de achterliggende periode heeft het college het plan van aanpak ondermijning vastgesteld en heeft bespreking plaatsgevonden in een politieke markt. In het plan is via een aantal sporen aangegeven op welke wijze de aanpak vorm en inhoud gegeven wordt. Daarbij is gekozen voor een heldere prioritering waarbij specifiek onder meer twee gebieden en een branche zijn aangewezen. Samen met externe partners als politie en de belastingdienst zal de uitvoering plaatsvinden. Ook is gekozen om tot een systeem te komen waarbij het screenen van ambtenaren, op basis van risicoprofielen, mogelijk wordt. Binnen het budget voor veiligheid is voor de aanpak voor dit jaar en voor 2021 een bedrag van 50.000 euro gereserveerd.

CORONA EFFECTEN

Programma 1 - Veiligheid

- 1.1 Toegenomen inspanningen Veiligheidsregio
- 1.2 Extra inzet op handhaving in de openbare ruimte
- 1.3 Minder leges evenementen door minder evenementen

BUDGETTAIRE EFFECTEN

Programma 1-Veiligheid

Omschrijving afwijking	Eur *1.000	V N
• 21-FP-1.1 Verhoging bijdrage Veiligheidsregio Twente	57	N
• 21-FP-1.2 Lagere Inkomsten standplaatsvergunningen	53	N
• 21-FP-1.2 Hogere APV inkomsten	30	V
• 21-FP-1.3 Zwerfdieren opvang	15	N

14

Verhoging bijdrage Veiligheidsregio Twente

Jaarlijks draagt de gemeente Hengelo bij aan de programmabegroting van de Veiligheidsregio Twente (VRT). In 2020 is dit bedrag € 57.000 hoger dan op dit moment begroot (zie hiervoor tevens de informatie over het meerjarenbeeld bij verbonden partijen in de kadernota). De totale bijdrage van de gemeente Hengelo aan de VRT stijgt in 2020 daardoor naar € 6.177.759.

Lagere inkomsten standplaatsvergunningen en hogere APV inkomsten

Standplaatsvergunningen zijn onderdeel van "precario". De extra geraamde inkomsten van € 53.000 in programma 1 voor standplaatsvergunningen zouden we moeten overbrengen naar het totaal van de precario inkomsten (programma 9). Deze inkomsten worden niet gerealiseerd, daarom brengen we ze niet over maar moeten we ze aframesen. De APV opbrengsten zijn structureel € 30.000 hoger waardoor het totale negatieve effect € 23.000 is.

Zwerfdieren opvang

Het budget voor het uitvoeren van deze wettelijke taak is niet toereikend. Om te kunnen voldoen aan de verplichtingen voor de huur van het pand en het contract met de Stichting Dierenopvang is een extra bedrag van € 15.000 benodigd.

PROGRAMMA 2

Verkeer, vervoer en waterstaat

- Nieuwe sluis Eefde in gebruik genomen
- De uitspraak inzake rechtszaak Parkeergarage De Beurs is uitgesteld. Het College van Beroep voor het bedrijfsleven heeft besloten het onderzoek te heropenen. Het risico bestaat dat tijdens de ingeplande comparitie op 11 juni 2020 compromissen gesloten moeten worden omtrent b.v. tarieven om het algemeen belang besluit te kunnen handhaven.

CORONA EFFECTEN

Programma 2-Verkeer, vervoer en waterstaat

- Invoering Blauwe zones is vertraagd

BUDGETTAIRE EFFECTEN

Programma 2-Verkeer, vervoer en waterstaat

Omschrijving afwijking	Eur *1.000	V N
• 21-FP-2.2 Lagere subsidie-inkomsten Duurzaam Veilig	22	N
• 21-FP-2.3 Degeneratievergoeding Sleuven	50	V
• 21-FP-2.3 Kosten herstel en extra onderhoud Sleuven	120	N
• 21-FP-2.4 Lagere inkomsten havengelden	40	N
• 21-FP-2.6 Parkeervoorzieningen	1	N

17

Lagere subsidie-inkomsten Duurzaam Veilig

Jaarlijks ontvangt de gemeente de Subsidie Duurzaam Veilig ten behoeve van o.a. gedragsbeïnvloedingen, educatie en verkeersmaatregelen om de veiligheid te vergroten. Deze subsidie is € 22.000 lager dan op dit moment begroot.

Degeneratievergoeding sleuven & kosten herstel en extra onderhoud Sleuven

Jaarlijks worden instemmingsbesluiten afgegeven voor het leggen van kabels en leidingen in de ondergronden van de openbare ruimte. Dit houdt in dat aanbieders van kabels en leidingen ten behoeve van gas, water, licht en telecom/media gebruik mogen maken van de ondergrondse openbare ruimte. De hoeveelheid aanvragen is niet beïnvloedbaar. Wij krijgen een degeneratievergoeding voor herstel van extra onderhoud van de uitgehaalde verhardingen. Daarnaast hebben wij kosten voor herstel van de sleuven, toezicht op de aanleg en kleine vervangingen van de verhardingen daar waar dit stuk is door de werkzaamheden. Al meerdere jaren achtereen zien we dat de gemiddelde kosten € 120.000 hoger zijn en de gemiddelde inkomsten €50.000. Per saldo dient er dus € 70.000 extra begroot te worden.

Lagere inkomsten havengelden

In 2018 is er een verhoging doorgevoerd van de inkomsten m.b.t. de haven van ongeveer € 45.000 ter dekking van de lasten die voortkomen uit het Uitvoeringsprogramma Binnenhavenvisie. Deze verhoging wordt grotendeels niet gerealiseerd, aangezien er niet meer scheepvaart voorbij komt dan voorheen. Ook voor de toekomst is dit niet de verwachting. De inkomsten van de Haven dienen daarom met € 40.000 neerwaarts te worden bijgesteld.

Parkeervoorzieningen

Rentelasten voor investeringen in blauwe zones, Shop&Go en het verdwijnen van 2G en 3G ondersteuning. Zie hieronder uitgebreide toelichting.

Shop & Go

In het de door de gemeenteraad vastgesteld parkeerplan was het uitgangspunt dat Shop & Go makkelijk te implementeren was in onze bestaande handhavingsapplicatie City-control. Helaas blijkt dat de leverancier van de handhavingsapplicatie dit niet wil realiseren in Hengelo. We hebben hier een andere oplossing voor bedacht en dat betekent dat er een apart stuk software (app) moet worden ontwikkeld om te kunnen handhaven. Deze kosten zijn geen onderdeel van het krediet dat de gemeenteraad heeft verstrekt met het vaststellen van het parkeerplan. De kapitaallasten die hieruit voortvloeien moeten daarom opgenomen worden in de begroting. Het investeringsbedrag is circa € 30.000. Daarnaast moet bij continuering van Shop & go nog vastgesteld worden welke middelen we daar financieel en formatief voor nodig hebben. Bij stopzetten van deze pilot is de consequentie dat alsnog het investeringsbedrag in 1 keer ten laste van de exploitatie gebracht moet worden.

Verdwijnen 2G en 3G ondersteuning

Belangrijke mobiele telefonie providers hebben besloten binnenkort het 2G en 3G netwerk niet meer te ondersteunen. De parkeerautomaten in Hengelo beschikken over 3G modems. Deze moeten vervangen worden voordat het 3G netwerk verdwijnt en er dus geen betalingen meer bij de parkeerautomaten kan plaatsvinden. De kosten voor de vervanging van de 3G modems is niet begroot, de kapitaallasten hiervoor moeten derhalve worden opgenomen in de begroting. Het investeringsbedrag is circa € 30.000.

Blauwe zone

Ook dit jaar worden er nieuwe blauwe zones aangelegd. De kosten voor deze blauwe zone uitbreidingen zijn budgettair niet geraamd, de kapitaalslasten hiervoor moeten derhalve worden opgenomen in de begroting. Het investeringsbedrag is circa € 20.000.

PROGRAMMA 3

Economie

- Negatieve effecten coronamaatregelen op economie en werkgelegenheid worden de komende maanden zichtbaar

18

Negatieve effecten coronamaatregelen op economie

Het coronavirus en de maatregelen die er verschillende landen zijn genomen hebben grote impact op burgers en bedrijven. Het is moeilijk om nu al een eenduidig beeld te geven van de exacte effecten van het coronavirus op de Twentse en Hengelose economie. Dat verschillende sectoren hard geraakt worden is echter duidelijk. Gaandeweg zullen we steeds nauwkeuriger de negatieve economische gevolgen in beeld hebben. De effecten van het coronavirus op de economische groei voor de middellange en lange termijn zijn nog onvoorspelbaar.

We zijn op landelijke, Twentse en op Hengelose schaal voortdurend bezig om de negatieve effecten voor burgers en ondernemers daar waar mogelijk te verminderen. De inspanningen zijn erop gericht de gevolgen van de recessie te beperken: zo min mogelijk bedrijven te laten omvallen en zo min mogelijk werkloosheid te krijgen. Voorbeelden zijn de diverse gemeentelijke belastingmaatregelen die we op Twentse schaal hebben getroffen maar ook de maatregelen die op landelijk niveau getroffen zijn. Dagelijks staat het gemeentelijke accountmanagement direct in contact met de diverse ondernemers die om hulp vragen. Diverse organisaties zoals het ROZ, Werkplein Twente, KvK, Novel-T en RVO zetten zich dagelijks in om ondernemers te ondersteunen.

De effecten van de coronacrisis zijn op dit moment onder meer zichtbaar in onze binnenstad. De interesse in de aankoop van bedrijventerreinen vlakkt af mede door de onzekerheid rondom de coronacrisis.

Het aantal nieuwe WW-uitkeringen op landelijk niveau steeg in maart ten opzichte van februari bij het merendeel van de sectoren. Van een bovengemiddeld sterke stijging was sprake bij de horeca en catering, uitzendbedrijven en de cultuursector. UWV Werkbedrijf verschaft zeer consequent info over stand van zaken arbeidsmarkt en instroom in WW, maar ook over de werkloosheidscijfers per branche. Info komt met weekpost griffie naar de raad.

CORONA EFFECTEN

Programma 3-Economie

- 3.1 Grondexploitaties Bedrijventerreinen: meer rente- en plankosten door stagnerende verkoop en langere looptijd grondexploitaties
- 3.2 Marktgelden: gederfde inkomsten en/of uitstel betaling marktgelden
- 3.3 BI Zone: aanvullen tekort BIZ2020
- 3.4 Toeristenbelasting: minder inkomsten door gedwongen sluiting toeristenbranche
- 3.5 Inperken evenementenseizoen: minder financiële en personele inzet nodig
- 3.6 Kermis: minder inkomsten uit staangelden

BUDGETTAIRE EFFECTEN

Programma 3-Economie

Omschrijving afwijking	Eur *1.000	V N
• 21-FP-3.1 Afname ingenomen standplaatsen warenmarkt	25	N
• 21-FP-3.1 Hogere kosten stroomvoorziening en schoonmaak warenmarkt	10	N
• Bijstelling bijdrage Regio Twente	97	N

20

Afname ingenomen standplaatsen warenmarkt en hogere kosten stroomvoorziening en schoonmaak warenmarkt

Door een afname van de ingenomen standplaatsen op de warenmarkt zijn de inkomsten lager geworden (nadeel € 25.000). Daarnaast zijn de kosten voor de stroomvoorziening hoger en dient het schoonmaken van speciale standplaatsen (zoals de verkoop van vis) twee in plaats van één keer per maand te gebeuren (nadeel € 10.000).

Bijdrage Regio Twente

De effecten van de begroting en door het AB van Regio Twente goedgekeurde begrotingswijzigingen waren nog niet in onze begrotingscijfers verwerkt.

Het betreft grotendeels verschuiving tussen programma's. Het totale effect organisatie breed is € 34.000 nadelig.

PROGRAMMA 4

Onderwijs

- In voorbereiding op de fusie tussen de Stichting Scholengroep Primato en de Dr. Schaepmanstichting zijn de statuten en convenant van de Dr. Schaepmanstichting gewijzigd
- De nieuwe periode voor Onderwijsachterstandenbeleid loopt, waarbij de grootste opgave de uitbreiding VVE is naar 16 uur per week

21

Fusie Primato en Schaepmanstichting

In december 2019 heeft de raad ingestemd met de fusie tussen Primato en Schaepman. Om het mogelijk te maken dat de Schaepmanstichting ook openbaar onderwijs kan geven zijn de statuten van de stichting aangepast. Daarnaast is er een convenant opgesteld voor de samenwerking Schaepman en de gemeenteraad

Onderwijsachterstandenbeleid

Voor onderwijs achterstanden beleid krijgen we een hogere bijdrage van het Rijk

CORONA EFFECTEN

Programma 4-Onderwijs

- 4.1 Gymnastieklokalen derving huurinkomsten
- 4.2 Extra kosten noodopvang
- 4.2 Noodopvang voor kinderen van ouders uit cruciale beroepsgroepen of voor kinderen voor wie het thuis-zijn bijzonder lastig is.
- 4.3 Contracten leerlingvervoer zijn wel voldaan
- 4.4 Geen ouderbijdrage voor peuterspeelzaalwerk en VVE
- Subsidies redelijk en billijk vastgesteld

22

In algemeenheid geldt dat voor eventuele subsidies binnen het programma het besluit van het college geldt, dat deze subsidies naar redelijkheid en billijkheid vast worden gesteld, indien activiteiten niet (helemaal) worden gerealiseerd vanwege corona. Daarbij is en blijft de maximale bijdrage het subsidieplafond zoals opgenomen binnen de begroting 2020 of het bedrag in de beschikking indien dit lager ligt dan het subsidieplafond. De instellingen moeten daar waar mogelijk aansluiten bij de financiële maatregelen voor banen en economie van het Rijk. Wij verwachten van hen een maximale inspanning om onnodige kosten te vermijden. De instellingen en de gemeenteraad zijn hierover geïnformeerd.

BUDGETTAIRE EFFECTEN

Programma 4-Onderwijs

Omschrijving afwijking	Eur *1.000	V N
• 21-FP-4.3 Hogere rijksbijdrage onderwijsachterstanden	0	V
• 21-FP-4.6 Diverse kleine wijzigingen	43	V

23

Onderwijsachterstanden

Vanuit het Rijk krijgen we vanaf 2019 jaarlijks meer middelen voor onderwijsachterstanden. Dit bedrag loopt op tot 2022. Landelijk is er meer geld beschikbaar gesteld. Door het ministerie van OCW is een nieuwe verdeelsleutel vastgesteld die de oude gewichtenregeling vervangt, waardoor de verdeling gelijkmatiger is over het land. Vanaf 2019 wordt jaarlijks op basis van actuele gegevens het toegekende bedrag vastgesteld. Met het extra geld moeten wij vanaf augustus 2020 een aanbod van 16 uur vve realiseren i.p.v. de huidige 10 uur. Peuters kunnen hierdoor meer gebruik maken van de voorschool. Daarnaast moet vanaf 2022 elke vve locatie een x aantal uren een pedagogisch beleidsmedewerker in dienst hebben. De extra middelen die we in 2020 ontvangen van het Rijk van € 211.000 dienen te worden besteed aan bovenstaande taken en mogen niet ergens anders voor worden ingezet. Het bedrag wordt dus toegevoegd aan zowel de inkomsten als de uitgaven; wat deze ontwikkeling per saldo budgettair neutraal maakt.

Diverse kleine wijzigingen

Diverse kleine wijzigingen betreffen o.a. de interne doorbelasting van MFA Berflo aan onderwijs, huuropbrengst van OSG voor de Deurningerstraat en het aframes van een interne verrekening voor hetzelfde pand vanuit grondzaken. Daarnaast levert de doorberekening van servicekosten van Saxion aan de gemeente welke wij op onze beurt weer doorbelasten aan OSG en SVPO een voordeel op omdat deze nog niet volledig in de begroting waren opgenomen. Basisschool De Rank neemt de schoonmaak voor eigen rekening wat leidt tot een verlaging van de schoonmaakkosten maar ook een verlaging van de te ontvangen medegebruikersvergoeding. Per saldo een voordeel van € 43.000.

PROGRAMMA 5

Sport, cultuur en recreatie

Cultuur

Actualisatie cultuurvisie en beeldende kunst:

- Met het veld en betrokkenen is een bijeenkomst gehouden om input op te halen voor de actualisatie van de cultuurvisie en beeldende kunst beleid
- Er is om een onafhankelijk extern advies gevraagd voor beeldende kunst
- Toekomstbestendig Metropool

24

Actualisatie cultuurvisie en beeldende kunst

- Begin dit jaar is er een brede bijeenkomst georganiseerd in het stadhuis. Hiervoor waren alle culturele instellingen, verenigingen, beeldend kunstenaars en raadsleden uitgenodigd. Tijdens deze bijeenkomst is de input opgehaald voor de actualisatie van de cultuurvisie.
- Er was een specifiek thema op beeldende kunst. Deze discussie werd begeleid door een onafhankelijk externe adviseur Carin Reijnders. Aanvullend op de inbreng van de beeldend kunstenaars is er behoefte aan een onafhankelijk advies, door raad, college en het veld, om duidelijk te krijgen waar de behoefte en wens ligt passend bij de gemeente Hengelo. Zij heeft dan ook een breed onafhankelijk advies uitgebracht, dat als bijlage bij de actualisatie van de cultuurvisie is toegevoegd.
- Eerste concept is besproken in het college van 12 mei en ligt nu ter bespreking bij de gemeenteraad.

Toekomstigbestendig Metropool

In juli 2019 heeft de raad een besluit genomen met betrekking tot een toekomstbestendig Metropool voor de kadernota 2020-2023. In dit besluit was nog een PM post opgenomen. Dit is nu verder uitgewerkt en komt naar de raad in een apart voorstel gelijktijdig met deze Berap en de Kadernota 2021-2024. Nadat de raad besluit de middelen vrij te maken voor Metropool zullen we de financiële effecten voor 2020 in de begroting opnemen middels de 2^e Beleidsrapportage.

PROGRAMMA 5

Sport, cultuur en recreatie

Sport

- Hengelo doet mee met het project Supporter voor Elkaar
- De velden van HVV zijn in eigendom gekomen van de gemeente
- Rond de kunstgrasvelden zijn of worden kantplanken geplaatst en wordt extra geveegd
- Nieuwe huurovereenkomst FC Twente
- Nieuwe tarievenlijst sportaccommodaties 2020

25

Supporter voor Elkaar is een project in samenwerking met Stichting FC Twente scoren in de wijk, waarbij gezinnen worden geholpen die een extra steuntje in de rug kunnen gebruiken. Het project Supporter van elkaar wordt gefinancierd vanuit GIDS 2020

HVV was eigenaar van de voetbalvelden. In verband met financiële problemen heeft de gemeente de velden in eigendom genomen en gaat de vereniging nu huur betalen, zoals de andere verenigingen in Hengelo.

Kantplanken

De rechter heeft een uitspraak gedaan dat er gezorgd moet worden dat de rubberkorrels zoveel mogelijk op het veld blijven. Hierom zijn/worden er kantplanken geplaatst rond de velden en wordt er extra geveegd door Gildebor

FC Twente heeft een huurovereenkomst getekend (tot 2030 met een vertrekclausule). Wij investeren het beschikbare krediet in een kunstgrasveld. Het restant dragen we bij in de renovatie van twee natuurgrasvelden.

Tarievenlijst sportaccommodaties 2020 :De raad trekt de 'verordening tarieven sportaccommodaties 2019', omdat hiervoor een tarievenlijst in de plaats is gekomen.

PROGRAMMA 5

Sport, cultuur en recreatie

Eikenprocessierups

- Alle gemeentelijke zomereiken zijn in april 2 x behandeld met nematoden.
- Veel positieve reacties van bewoners
- Effect van de behandeling op de overlast nog niet duidelijk

26

Eikenprocessierups

In april heeft Gildebor met eigen ploegen alle gemeentelijke zomereiken behandeld met nematoden. Omdat de werkzaamheden 's nachts uitgevoerd moesten worden, is hier uitvoerig over gecommuniceerd. De bewoners reageerden over het algemeen positief. Wat de effecten zijn van de behandeling op de overlast is op dit moment nog niet te zeggen.

CORONA EFFECTEN

Programma 5-Sport, cultuur en recreatie

Sport

- Sportverenigingen hebben derving eigen inkomsten
- Combifunctionarissen voeren activiteiten anders uit
- De uitvoering van het Lokaal sportakkoord is uitgesteld
- 5.1-5.2-5.3 Huurinkomsten voor gebruik sportaccommodaties daalt
- 5.6-5.7-5.8 Zwembad heeft derving van inkomsten
- 5.9 Subsidies worden redelijk en billijk vastgesteld

CORONA EFFECTEN

Programma 5-Sport, cultuur en recreatie

Cultuur

- 5.5 Culturele kernvoorzieningen hebben exploitatie tekorten
- Aanvullende voorzieningen hebben exploitatie tekorten
- Programma Cultuureducatie met kwaliteit wordt niet of anders uitgevoerd
- Verenigingen en gezelschappen hebben derving van inkomsten
- 5.9 Subsidies worden redelijk en billijk vastgesteld

Openbaar groen

- **Van Grijs naar Groen:**
 - Bewoners Woolde hebben ideeën ingediend.
 - De geplande wijkavond met de stemming voor beste idee is uitgesteld i.v.m. Corona-crisis

28

Van Grijs naar Groen – Woolde en Noord

In het voorjaar zijn beide vergroeningsprojecten opgestart. Door 15 verschillende bewoners(groepen) van de wijk Woolde zijn ideeën ingediend. Gesprekken met de indieners van Woolde zijn in verband met Corona stilgelegd en zullen nu op locatie gevoerd worden. De uitvoerbare voorstellen worden daarna doorgerekend, veel ideeën zijn immers nog niet concreet genoeg uitgewerkt. Streven is om nog voor de zomervakantie de stemming te houden voor Woolde.

De uitvraag naar ideeën voor de Wijk Noord wordt in juni opgestart.

BUDGETTAIRE EFFECTEN

Programma 5-Sport, cultuur en recreatie

Omschrijving afwijking	Eur *1.000	V N
• 21-FP-5.1 Kantplanken, roosters, randen, vegen kunstgrasvelden	86	N
• 21-FP-5.1 Aanpassing huurcontract FC Twente	80	N
• 21-FP-5.1 Diverse kleine wijzigingen	12	N

29

Kunstgrasvelden

Op basis van een uitspraak van de rechter in verband met tegengaan verspreiding van rubberkorrels zijn we verplicht tot het aanbrengen van kantplanken en roosters langs kunstgrasvelden. 4 velden zijn al voorzien. Op 4 velden zijn 'tijdelijke maatregelen genomen voor in totaal € 2.300 per veld. Voor 6 velden zijn kantplanken besteld á € 10.000 per veld. Daarnaast moet er geveegd worden rond de kunstgrasvelden door Gildebor. Het is nu nog onduidelijk hoe vaak dit exact moet plaatsvinden. We gaan uit van 2x per jaar x 14 velden x € 600 per keer is afgerond € 17.000. In totaal een nadeel van € 86.000.

Aanpassing huurcontract

Dalende huuropbrengsten FC Twente met € 80.000. Het huurcontract wordt geactualiseerd en verlengd tot en met juni 2030. De huurprijs wordt lager vanwege vrijval van afgeschreven investeringen en lagere rentestanden.

Diverse kleine wijzigingen

Dit betreft onder andere de aanschaf van een pomp voor afwatering op sportpark Veldwijk, de lease van een waver-paceliner op hetzelfde sportpark samen met FBK en de atletiekverenigingen en een bijdrage aan TVO voor het openstellen van de velden voor de buurt.

PROGRAMMA 6

Sociaal domein

- Wij hebben het uitvoeringsplan Eenzaamheid definitief vastgesteld
Wij geven uitvoering aan de Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)
- Wij hebben de tarieven huishoudelijke ondersteuning voor 2020 geïndexeerd
- Wij hebben het actieplan Preventie Jeugd vastgesteld
We blijven ons inzetten om onze inwoners zo snel mogelijk naar werk te begeleiden en de uitkeringskosten binnen het door het Rijk beschikbare budget te houden.
- Er vindt bij Veilig Thuis Twente extra inzet van personeel plaats om de toename van meldingen en adviesaanvragen op te kunnen vangen
- Het bedrag van de Individuele Inkomenstoeslag is per 1-1-2020 aangepast.
- We blijven ons voorbereiden op het nieuwe inburgeringstelsel, ook al is de wet uitgesteld naar 1 juli 2021.

30

Wij hebben het uitvoeringsplan 'Eenzaamheid is iets om te delen' vastgesteld

Het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) vraagt gemeenten actief met het onderwerp eenzaamheid aan de slag te gaan en dit te bekrachtigen met een handtekening en een uitvoeringsplan. De handtekening is gezet op 4 oktober 2019. De aftrap voor het Hengelose uitvoeringsplan is gelegen in de motie Eenzaamheid en de conferentie die we op 11 april 2019 hebben georganiseerd. Daaruit kwam input naar voren voor het concept uitvoeringsplan. In december heeft de gemeenteraad gesproken over de concept versie van het uitvoeringsplan. Met de input van de gemeenteraad en het advies van de Adviesraad Sociaal domein is het plan aangepast. Met name in de keuze voor de experimenten. Wij hebben besloten uitvoering te geven aan de experimenten 'Huisbezoek migrantenouderen' en 'Signaalpunt eenzaamheid'. De keuze voor een derde experiment stellen wij mede vanwege de coronamaatregelen nog even uit. De omstandigheden maken dat in het gunstigste geval experimenten in dit najaar van start kunnen gaan, mogelijk pas per 2021. Wij hebben daarom besloten de periode van de experimenten een jaar door te schuiven naar 2021 en 2022. De gemeenteraad is hierover geïnformeerd.

Wij geven uitvoering aan de Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)

Het kabinet heeft in een brief van 17 maart 2020 aan de Tweede Kamer een noodpakket voor banen en economie aangekondigd. Een onderdeel van dit noodpakket is extra tijdelijke ondersteuning van zelfstandige ondernemers (TOZO).

Vanuit het Rijk zijn extra middelen beschikbaar gesteld voor inkomensondersteuning, de lening betreffende het bedrijfskapitaal en het uitvoeringsbudget voor de TOZO regeling. De hoogte van het uitvoeringsbudget is echter nog niet bekend gemaakt. Hierover vinden nog gesprekken plaats. Uitgangspunt is en blijft echter dat gemeenten volledig gecompenseerd worden voor de uitvoering van de regeling. Het ROZ voert de regeling uit voor 16 andere gemeenten binnen Twente en de Achterhoek. Het betreft een forse opgave die veel van alle

betrokkenen vraagt. De gemeenten hebben het mandaat aan de gemeenten Hengelo afgegeven voor uitvoering van de deze regeling inclusief de daarbij behorende budgetten. Alleen al in Hengelo is de Tozo 1566 (stand medio mei) keer aangevraagd. Binnen deze aanvragen zaten ook 152 kredieten voor een totaalbedrag van ruim 1,3 miljoen euro. Aan uitkeringen levensonderhoud is (medio mei) ongeveer 4 miljoen euro vergoed.

Deze huidige TOZO regeling heeft een duur van 3 maanden. Inmiddels is bekend dat de regeling met nog eens 3 maanden wordt verlengd (TOZO2). Bij de TOZO2 wordt echter wel het inkomen van de partners betrokken. De verwachting is dat om die reden minder aanvragen worden toegekend dan bij de eerste periode. Gelet op de totale duur en de omvang van deze regelingen is duidelijk dat de uitvoering nog een lange periode een substantiële inzet vergt van de ambtelijke organisatie.

Wij hebben de tarieven huishoudelijke ondersteuning voor 2020 geïndexeerd

Gelet op loonkostenontwikkelingen en de (toekomstige) aanpassingen in de cao VVT en het verplichtend karakter van de AMvB reële prijs Wmo 2015, hebben wij besloten een indexering van 5,25% toe te passen op de tarieven van 2019.

Wij hebben het actieplan 'Preventie Jeugd: positief opvoeden en opgroeien in Hengelo' vastgesteld

Volgend op de notitie 'Een nieuwe focus op preventie' vastgesteld heeft het college het actieplan 'Positief Opgroeien en Opvoeden in Hengelo' vastgesteld. In deze notitie wordt de preventie voor jeugd verder uitgewerkt. Dit gebeurt via de volgens drie actielijnen

- Lerende Netwerk (We bouwen en versterken een lerend netwerk van jeugd en gezinsprofessionals.)
- Vindplaatsgericht werken (We zetten de ondersteuning in op plekken waar jeugdigen en ouders veel zijn of logisch komen.)
- Preventie Toolbox (We ontwikkelen een dynamische Hengelose preventie-toolbox voor jeugd & gezin.)

We blijven ons inzetten om onze inwoners zo snel mogelijk naar werk te begeleiden en de uitkeringskosten binnen het door het Rijk beschikbare budget te houden.

Het landelijke voorlopige BUIG budget voor 2020 is, als gevolg van met name het dalende aantal bijstandsgerechtigden in 2019, door het Rijk eind 2019 naar beneden bijgesteld. Daarnaast heeft de Rijksoverheid in mei 2020 een nader voorlopige inschatting gemaakt van het Buig budget van vlak voor de Coronacrisis. Echter gaat de Rijksoverheid deze bijstelling niet verwerken in de maandelijks betalingen aan gemeenten. Het nader voorlopig budget is volgens de techniek aangepast, maar houdt onvoldoende rekening met de huidige conjuncturele ontwikkelingen. Dit is ook wat het Rijk zelf aangeeft. Eind september wordt het definitieve budget 2020 vastgesteld en zal er rekening worden gehouden met de actuele conjuncturele situatie als gevolg van de Coronacrisis. Wij gaan ervan uit dat de compensatie van het Rijk voorziet in onze meerkosten.

Uitgaande van dit budget zouden we in 2020 het door het Rijk beschikbaar gestelde budget (budget BUIG) licht overschrijden, waar we eerdere jaren overhielden op dit budget.

Het bedrag dat we voorheen overhielden op het door het Rijk beschikbaar gestelde budget is daarom in voorgaande jaren als dekkingsmiddel ingezet. Hier worden andere uitgaven mee gedekt. Als we meer moeten uitgeven aan BUIG werkt dit direct nadelig voor de gemeentelijke exploitatie als geheel. Kortom: we komen nauwelijks tekort op de regeling BUIG, maar moeten desondanks een kostenuitzetting doorvoeren.

We verwachten een verdere toename van de bijstandsuitkeringen in de loop van het jaar. Het aantal vacatures is sterk afgenomen, waarbij de grootste daling is te zien bij het laagste beroepsniveau. De WW-uitkeringen nemen substantieel toe (stijging van 15 procent in april ten opzichte van vorig jaar) en dit zal op termijn ook weer leiden tot extra instroom in de bijstand. De stijging van de WW-uitkeringen in Hengelo ligt rond het Twents gemiddelde, maar hoger dan het landelijk gemiddelde. De mate waarin dit ook leidt tot extra instroom in de bijstand hangt ook af van de snelheid waarmee de economie weer opgestart kan worden en de omvang en duur van de steunmaatregelen van de Rijksoverheid.

Extra inzet bij Veilig Thuis Twente (VTT) vanwege toename meldingen en adviesaanvragen

Door de nieuwe 'Meldcode Huiselijk geweld en kindermishandeling' is het aantal meldingen en verzoeken om advies bij VTT het afgelopen jaar enorm toegenomen. Daarom is in het 1^e

kwartaal 2020 tijdelijk extra personeel (tot 5 FTE) ingezet voor de rest van dit jaar. De kosten hiervoor worden betaald uit al beschikbare regionale middelen. Dit betekent dat er voor dit doel geen extra middelen van onze gemeente worden gevraagd.

Met het oog op de toename aan meldingen en adviesaanvragen vindt momenteel een extern onderzoek binnen VTT plaats om te kunnen bepalen hoe de doorstroom van het werk verbeterd i.c. versneld kan worden en of hiervoor per 1-1-2021 structureel extra formatie nodig is. De kosten voor dit onderzoek worden hoofdelijk omgeslagen over de 14 gemeenten. Voor onze gemeente betekent dit een bedrag van 9.011,-- (excl. BTW).

Aanpassing bedrag individuele inkomenstoeslag

Per 1-1-2020 zijn de bedragen van de Individuele Inkomenstoeslag geïndexeerd.

Vorbereiding nieuw inburgeringstelsel per 1 juli 201

Gemeenten worden (weer) verantwoordelijk voor het inburgeringsproces. Dit betekent een uitbreiding van taken en de mogelijkheid om de begeleiding van inburgeraars naar participatie en werk vanuit gemeenten meer integraal vorm te geven.

CORONA EFFECTEN

Programma 6-Sociaal domein

- Wij hebben besloten subsidies naar redelijkheid en billijkheid vast te stellen indien activiteiten niet (helemaal) worden gerealiseerd vanwege corona
- 6.10, 6.11, 6.13 en 6.14 Wij hebben extra afspraken gemaakt met zorgaanbieders over de zorgcontinuïteit Jeugdhulp en Wmo en de financiering daarvan; de meerkosten krijgen wij (als het goed is) terug vanuit het Rijk; verdere financiële consequenties hiervan zijn nog onduidelijk
- 6.12 Over de maanden april en mei (mogelijk langer) vindt geen incasso van de eigen bijdrage plaats
- 6.17 Wij verwachten een boeggolf van aanvragen Jeugd en Wmo, die mogelijk intensievere en langdurigere inzet van zorg en ondersteuning vragen
- Geen toename meldingen huiselijk geweld en kindermishandeling

31

Wij hebben besloten subsidies naar redelijkheid en billijkheid vast te stellen indien activiteiten niet (helemaal) worden gerealiseerd vanwege corona

Daarbij is en blijft de maximale bijdrage het subsidieplafond zoals opgenomen binnen de begroting 2020 of het bedrag in de beschikking indien dit lager ligt dan het subsidieplafond. De instellingen moeten daar waar mogelijk aansluiten bij de financiële maatregelen voor banen en economie van het Rijk. Wij verwachten van hen een maximale inspanning om onnodige kosten te vermijden. De instellingen en de gemeenteraad zijn hierover geïnformeerd.

Geen toename meldingen huiselijk geweld en kindermishandeling

Hoewel zowel Veilig Thuis Twente (VTT) als de partijen waarmee zij in de uitvoering samenwerkt zich zorgen maken over hetgeen zich in deze periode 'verborgen achter de voordeur plaatsvindt', zijn er momenteel geen concrete signalen bij VTT die een verband laten zien tussen de Coronacrisis en een toename van het aantal meldingen van huiselijke geweld en kindermishandeling.

CORONA EFFECTEN

Programma 6-Sociaal domein

- 6.6 6.7 en 6.8 Wij voeren de Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo) uit. In het verlengde hiervan verwachten wij uiteindelijk een toename in de aantallen regulier BBZ.
- 6.3 6.4 en 6.5 Op dit moment is een (lichte) groei te zien van het aantal bijstandsuitkeringen en het werkzoekenden naar werk is complexer geworden waarbij een extra inzet van het ambtelijk personeel noodzakelijk zal zijn.
- 6.15 De verwachting is er de komende periode meer mensen een beroep moeten doen op schuldhulpverlening als gevolg van inkomensterugval.
- 6.2. Er zijn enkele extra minimale uitgaven gedaan om de acute problematiek bij de minima te ondersteunen. Op de langere termijn verwachten wij een toename in de aanvragen bij de minimaregelingen.
- 6.9 en 6.16 als gevolg van Corona verwachten we (op termijn) een groter beroep op de bijstand voor ondernemers (Bbz) en voorspellen we een lagere omzet van de Swb. Tevens verwachten dat er minder afgelost kan worden op onterecht ontvangen uitkeringen. Ook zien we een toename in het aantal mensen dat een beroep doet op de bijstand.

32

BUDGETTAIRE EFFECTEN

Programma 6-Sociaal domein

Omschrijving afwijking

Eur *1.000 V
N

- 21-FP-6.1 Structurele effecten uit 2019, tariefaanpassingen, capaciteitsuitbreiding bij OZJT en aanpassing van de hoogte van de subsidiëring van beschikbaarheidsvoorzieningen en maatregelhulp leiden per saldo tot voordeel op de uitvoering van de **JEUGD** taken.

990 V

- 21-FP-6.2 Structurele effecten uit 2019, tariefaanpassingen en de effecten van de doorvoering van het abonnementstarief leiden per saldo tot voordeel op de uitvoering van de **WMO** taken.

841 V

De Coronacrisis gaat de begroting beïnvloeden. In welke mate is nog geheel onduidelijk.

33

Opmerking: de Corona-crisis zal de begroting gaan beïnvloeden. Hoe dit financieel uitpakt is nog zeer onduidelijk. Hieronder zijn de effecten van 'reguliere' ontwikkelingen nader uitgewerkt.

JEUGD taken

Dit voordeel is opgebouwd uit een drietal componenten:

33

A. Structurele effecten jaarrekening 2019 (€ 689.000 V).

De volgende subtaakvelden kunnen naar aanleiding van de ontwikkeling in (zorg)kosten in 2019 als volgt bijgesteld worden:

Ondersteuningsbehoefte 4 (€ 330.000 V): als gevolg van de inzet van de Praktijkondersteuners bij huisartsen en inzet van kortere trajecten. Mede als gevolg van de inzet van Praktijkondersteuners bij de huisartsen (POH-jeugd) zien wij minder verwijzingen naar de Jeugd-GGZ. Ook zien wij dat bij de casussen van de Schoolzorgondersteuners (SZO) veel onderwerpen aan de Jeugd-GGZ te linken zijn. Maar daarvan is het nog te vroeg om te constateren dat dit tot minder verwijzingen naar en inzet van Jeugd-GGZ heeft geleid.

Dakje 0-A Pleegzorg (€ 386.000 V): kennispunt laat een daling van bijna 20% van het aantal cliënten zien in pleegzorg. Hiervoor is nog geen verklaring, maar we gaan onderzoeken wat hier aan ten grondslag ligt. Mede omdat we er naar streven dat zoveel mogelijk jeugdigen in duurzame gezinsvormen kunnen opgroeien.

Overige, waaronder licentiekosten (€ 30.000 N).

B. Tariefaanpassingen (€ 46.000 V)

We waren in de meerjarenbegroting 2020-2023 uitgegaan van voorlopige prijsindexen.

Oftewel: voor de ondersteuningsbehoeften waren we uitgegaan van 3,68%. Inmiddels is deze vastgesteld/ bijgesteld naar 3,41% (inclusief nacalculatie over index 2019). De totale impact hiervan bedraagt € 46.000 V.

C. Overige ontwikkelingen (€ 255.000 V)

Tevens hebben we rekening gehouden met de financiële effecten van volgende ontwikkelingen die de afgelopen periode de revue zijn gepasseerd:

Verscheidene capaciteitsuitbreidingen binnen het OZJT;

Aanpassing van de begroting VTT en navenant onze bijdrage hierin;

Aanpassing van de hoogte van de subsidiëring van beschikbaarheidsvoorzieningen en maatregelhulp op grond van managementinformatie 2019;

Aanpassingen in het Twents Ondersteuningsmodel. Dit zijn tariefaanpassingen en toevoegingen van producten (weekend pleegzorg en crisis pleegzorg);

Verschuiving van budget van verlengde jeugdzorg naar toekomstplan jong volwassenen. Door een investering te doen in levensonderhoud van deze jongeren verwachten we een besparing in de verlengde jeugdzorg te realiseren.

Voor zowel Jeugd als WMO zorg geldt overigens dat we budgettair neutraal daarnaast via de begrotingswijziging bij deze beleidsrapportage meerdere verschuivingen doorvoeren van budgetten tussen de verschillende (niveaus van) ondersteuningsbehoeften. De begroting 2020 was reeds opgemaakt voorafgaand aan de implementatie van het Twents Ondersteuningsmodel. Intussen hebben we (beter) in beeld welke zorgvormen meer/ minder ingezet worden.

WMO taken

Dit voordeel is opgebouwd uit een drietal componenten:

A. Structurele effecten jaarrekening 2019 (€ 823.000 V)

Per abuis was een incidenteel voordeel uit de beleidsrapportage 2018 structureel in de begroting verwerkt (€ 44.000 V).

Module "Dakje 2", vanaf 2019 een nieuwe zorgvorm uit de WMO module wonen uit het Twents Ondersteuningsmodel wordt vaker ingezet dan verwacht ((€ 207.000 N).

We hadden ons in het Interventieprogramma als taakstelling opgelegd om méér PGB's te verstrekken, omdat deze 20% goedkoper zijn dan zorg in natura (ZIN). Toen er negatieve berichtgeving over PGB-verstrekingen verscheen in verband met zorgfraude, zijn we teruggekomen op deze keuze en juist minder PGB's gaan verstrekken (€ 871.000 V).

Eigen bijdragen zijn in kaart gebracht en worden nu separaat geregistreerd. Zie toelichting jaarrekening (€ 140.000 V).

Overige, waaronder licentiekosten en terugvorderingen (€ 25.000 N).

B. Tariefaanpassingen (€ 103.000 N)

We waren in de meerjarenbegroting 2020-2023 uitgegaan van voorlopige prijsindexen.

Oftewel: voor de ondersteuningsbehoeften waren we uitgegaan van 3,68%. Inmiddels is deze vastgesteld/ bijgesteld naar 3,41% (inclusief nacalculatie over index 2019). De index voor Huishoudelijke Ondersteuning is nu 5,25%. We waren in de begroting uitgegaan van 3,68%. De totale impact hiervan bedraagt € 103.000 N.

C. Overige ontwikkelingen (€ 121.000 V)

Tevens hebben we rekening gehouden met de financiële effecten van volgende ontwikkelingen die de afgelopen periode de revue zijn gepasseerd:

De invoering van het abonnementstarief leidt ook in 2020 nog tot een forse toename van het aantal aanvragen (uit VNG/ CBS rapportage blijkt landelijk met 5% voor WMO-algemeen en tot 12% meer aanvragen voor Huishoudelijke Ondersteuning).;

De invoering van het abonnementstarief leidt ertoe dat we minder inkomsten genereren uit eigen bijdragen;

We hebben de financiële impact van de cao aanpassingen 2018/2019 op het benodigde budget huishoudelijke ondersteuning moeten herzien.

BUDGETTAIRE EFFECTEN

Programma 6-Sociaal domein

Omschrijving afwijking	Eur *1.000	V N
• 21-FP- 6.4 Schuldhulpverlening, de bijdrage aan de Stadsbank is bijgesteld	41	N
• 21-FP- 6.5.Inkomensregeling - ROZ uitvoering Tozo regeling – baten en lasten per saldo budgettair neutraal	b.n.	
• 21-FP-6.6 Beschermingsbewind, de kosten inzake bewindvoering nemen toe	250	N
• 21-FP- 6.8 Inburgering – baten en lasten per saldo budgettair neutraal	b.n.	
• 21-FP- 6.9 Inkomensvoorziening- bijstelling bijdrage Buig en bijstandsuitgaven.	983	N

34

Stadsbank (€ 41.000 nadeel)

De primitieve begroting 2020 is bijgesteld naar een primaire begroting 2020. Ten op zichte van de huidige Hengelose begroting betekent dit een bijstelling van € 41.000.

ROZ-Tozo regeling (budgettair neutraal)

Het kabinet heeft in een brief van 17 maart 2020 aan de Tweede Kamer een noodpakket voor banen en economie aangekondigd. Een onderdeel van dit noodpakket is extra tijdelijke ondersteuning van zelfstandige ondernemers (TOZO).

Afhankelijk van de aard van het financiële probleem kunnen zelfstandig ondernemer in aanmerking komen voor twee vormen van bijstand:

* Zelfstandigen van wie het inkomen als gevolg van de coronacrisis is gedaald tot onder het sociaal minimum kunnen een beroep doen op bijstand voor levensonderhoud.

* Zelfstandigen die als gevolg van de coronacrisis geconfronteerd worden met een liquiditeitsprobleem kunnen een beroep doen op bijstand ter voorziening in de behoefte van een bedrijfskapitaal. Deze bijstand heeft de vorm van een rentedragende lening.

Vanuit het Rijk zijn extra middelen beschikbaar gesteld voor inkomensondersteuning, de lening betreffende het bedrijfskapitaal en het uitvoeringsbudget voor de TOZO regeling. De hoogte van het uitvoeringsbudget is echter nog niet bekend gemaakt. Hierover vinden nog gesprekken plaats. Uitgangspunt is en blijft echter dat gemeenten volledig gecompenseerd worden voor de uitvoering van de regeling.

Deze huidige TOZO regeling heeft een duur van 3 maanden. Inmiddels is bekend dat de regeling met nog eens 3 maanden wordt verlengd (TOZO2). Het verschil tussen Tozo 1 en Tozo 2 is dat voor Tozo 2 een partnerinkomenstoets geldt bij de uitkering levensonderhoud. Het inkomen van de partner telt mee voor het bepalen van de hoogte van de aanvullende uitkering. Als de ondernemer door de coronacrisis liquiditeitsproblemen heeft, kan er ook in de vervolgeregeling een lening aangevraagd worden voor bedrijfskrediet. Hierbij geldt dat de lening een maximum kent, voor de Tozo 1 en de Tozo 2 gezamenlijk, van 10.157 euro.

Achteraf zal blijken in hoeverre de reeds verstrekte middelen toereikend zijn. Aangezien het

rijk aan heeft gegeven de uitgaven de regeling en uitvoering volledig te compenseren gaan wij er voorsnog van uit dat wij deze extra regeling budgettair neutraal uit kunnen voeren.

Beschermingsbewind (€ 250.000 nadeel)

Bewindkosten lopen sterk op. We verwachten een overschrijding dit jaar van ongeveer € 250.000. Het betreft uitzetting autonoom beleid waarop wij weinig tot geen sturingsmogelijkheden hebben. Gemeenten hebben beperkte sturingsmogelijkheden om de kosten van de beschermingsbewind te beheersen. De rechtbank spreekt uit of iemand onder bewind gesteld moet worden. Als de persoon in kwestie valt onder de doelgroep van de bijzondere bijstand dan worden de kosten voor beschermingsbewind vanuit die voorziening vergoed. Wel kijken we onder andere in samenwerking met de gemeenten Almelo en Enschede hoe we meer grip krijgen op de doelgroep en hoe de kwaliteit van bewindvoering meer kunnen borgen.

Inburgering (budgettair neutraal)

Het doel van inburgering is dat nieuwkomers zo snel mogelijk meedoen in Nederland, het liefst via betaald werk. Het huidige inburgeringsstelsel leidt niet tot de gewenste resultaten en kent veel knelpunten. Daarom heeft men het streven dat per 1 juli 2021 er een nieuw inburgeringsstelsel ontworpen wordt met de volgende belangrijkste punten:

- 1) Gemeenten krijgen de regie met betrekking tot de uitvoering.
- 2) Het inburgeringsbeleid wordt gepositioneerd in het brede sociale domein.
- 3) De inburgeraar is niet langer zelf verantwoordelijk voor de keuze en inkoop van zijn inburgertraject en een lening bij Duo.

Om de huidige groep alvast betere kansen te geven en om gemeenten zich vast te laten voorbereiden op hun nieuwe rol heeft Het Rijk incidenteel extra middelen beschikbaar gesteld. Daarnaast hebben wij vanuit een samenwerking met Borne en Haaksbergen € 49.600 aan inkomsten ontvangen waartegenover wij kosten zullen gaan maken.

Inkomensvoorziening (€ 983.000 nadeel)

Eind 2019 werd het voorlopige BUIG budget voor 2020 gepubliceerd en voor Hengelo is de bijdrage naar beneden bijgesteld. Ten opzichte van onze begroting zorgt dit voor een nadeel van € 983.000. ↵

Daarnaast heeft de Rijksoverheid in mei 2020 een nader voorlopige inschatting gemaakt van het Buig budget van vlak voor de Corona Crisis. Echter gaat de Rijksoverheid deze bijstelling niet verwerken in de maandelijks betalingen aan gemeenten. Het nader voorlopig budget is volgens de techniek aangepast, maar houdt onvoldoende rekening met de huidige conjuncturele ontwikkelingen. Dit is ook wat het Rijk zelf aangeeft. Eind september wordt het definitieve budget 2020 vastgesteld en zal er rekening worden gehouden met de actuele conjuncturele situatie als gevolg van de Coronacrisis. Wij gaan ervan uit dat de compensatie van het Rijk voorziet in onze meerkosten.

Afgelopen jaar hebben we minder teruggevorderd dan geraamd. Door de Coronacrisis verwachten we bovendien dat mensen minder goed aan hun betaalverplichtingen kunnen voldoen. Het vermogen om schulden af te lossen zal door Coronacrisis ook de komende jaren onder druk staan. We verlagen daarom de baten structureel met € 225.000.

Het aantal Hengelose bijstandsgerechtigden is in 2019 afgenomen waardoor ook de uitgaven zijn gedaald. We zien begin 2020 een sterkere stijging van het aantal bijstandsgerechtigden dan geraamd. Wij verwachten dat de uitgaven voor 2020 op basis van de volumestijging over de 1^e 4 maanden en de jaarlijkse trend op jaarbasis gaan toenemen met € 1.730.000.

De kosten voor het Bbz zijn licht lager dan de huidige begroting. De kosten voor Bbz dalen daarom voor 2020 met € 21.000. We zien nu een meerjarig klein voordeel op de Bbz uitkeringen levensonderhoud voor ondernemers. De gevolgen van de Coronacrisis worden momenteel opgevangen door de door het Rijk gefinancierde TOZO regeling. Indien de steun van de overheid aan ondernemers wegvalt, dan is het aannemelijk dat het huidige voordeel omslaat in een nadeel. Voor verdere bijstelling van de gemeentelijke begroting wachten wij nadere berichtgeving af.

Bij een aantal bijstandsgerechtigden blijkt na onderzoek dat zij als gevolg van in de persoon gelegen factoren niet in staat zijn het volledige minimumloon te verdienen. Om hen toch te kunnen plaatsen op een arbeidsplek bij een reguliere werkgever, wordt een loonkostensubsidie (LKS) ingezet. De werkgever wordt daarbij gecompenseerd voor de verminderde productiviteit. De groep klanten met LKS neemt toe. Tevens hebben wij geconstateerd dat bij plaatsing nieuw

beschut een verhoging van de loonkostensubsidie noodzakelijk was. Dit leidt vanaf 2020 structureel tot ongeveer € 388.000 per jaar extra aan lks.

Tegenover de genoemde kostenstijgingen en lagere baten verwachten we dat we , zoals door het rijk vaker is toegezegd, in de rijksbijdrage BUIG gecompenseerd zullen worden.

BUDGETTAIRE EFFECTEN

Programma 6-Sociaal domein

Omschrijving afwijking

- 21-FP-6.7 Herwaardering functies
- Diverse kleine wijzigingen

Eur *1.000 V
N

99 N

11 N

35

In 2019 zijn diverse functies geherwaardeerd conform het Functie Indelings Raster (FIR) binnen de Gemeente Hengelo. Binnen de Jeugdzorg en WMO voldoen de werkzaamheden van bepaalde functies niet meer aan het oorspronkelijke schaalniveau. Deze aanpassing heeft een structureel negatief effect van € 99.000 per jaar.

PROGRAMMA 7

Volksgezondheid, milieu en duurzaamheid

- Voorbereidingen invoering Mobiel inzamelpunt grof afval gestart.

36

De raad heeft in december 2019 een pakket serviceverhogende maatregelen vastgesteld. Een van die maatregelen betreft een mobiel milieupark waarmee in de wijk grof huishoudelijk afval kan worden ingezameld. Twente Milieu heeft op ons verzoek een tweetal varianten onderzocht, te weten een Mobiel Inzamel Punt (MIP) en de BEST-tas voor huis-aan-huis inzameling. Gekozen is voor de variant MIP. Op dit moment treffen wij de voorbereidingen voor de invoering. Gelet op de Corona crisis gaan we na de zomervakantie daadwerkelijk van start.

Programma	Toelichting budgettaire effecten 1 ^e Beleidsrapportage 2020	Afwijking (x€ 1.000) (+ = voordeel) (- = nadeel)
1	Verhoging bijdrage Veiligheidsregio Twente Jaarlijks draagt de gemeente Hengelo bij aan de programmabegroting van de Veiligheidsregio Twente (VRT). In 2020 is dit bedrag € 57.000 hoger dan op dit moment begroot (zie hiervoor tevens de informatie over het meerjarenbeeld bij verbonden partijen in de kadernota). De totale bijdrage van de gemeente Hengelo aan de VRT stijgt in 2020 daardoor naar € 6.177.759.	-57
1	Lagere inkomsten standplaatsvergunningen en hogere APV inkomsten Standplaatsvergunningen zijn onderdeel van "precario". Precariobaten horen in programma 9 thuis. De extra geraamde inkomsten van € 53.000 in programma 1 voor worden niet gerealiseerd. derhalve brengen we ze niet over naar programma 9, maar moeten we ze aframes. De APV opbrengsten zijn structureel € 30.000 hoger waardoor het totale negatieve effect € 23.000 is.	-23
1	Zwerfdieren opvang Het budget voor het uitvoeren van deze wettelijke taak is niet toereikend. Om te kunnen voldoen aan de verplichtingen voor de huur van het pand en het contract met de Stichting Dierenopvang is een extra bedrag van € 15.000 benodigd.	-15
2	Lagere subsidie-inkomsten Duurzaam Veilig Jaarlijks ontvangt de gemeente de Subsidie Duurzaam Veilig ten behoeve van o.a. gedragsbeïnvloedingen, educatie en verkeersmaatregelen om de veiligheid te vergroten. Deze subsidie is € 22.000 lager dan op dit moment begroot.	-22
2	Degeneratievergoeding sleuven & kosten herstel en extra onderhoud Sleuven Jaarlijks worden instemmingsbesluiten afgegeven voor het leggen van kabels en leidingen in de ondergronden van de openbare ruimte. Dit houdt in dat aanbieders van kabels en leidingen ten behoeve van gas, water, licht en telecom/media gebruik mogen maken van de ondergrondse openbare ruimte. De hoeveelheid aanvragen is niet beïnvloedbaar. Wij krijgen een degeneratievergoeding voor herstel van extra onderhoud van de uitgehaalde verhardingen. Daarnaast hebben wij kosten voor herstel van de sleuven, toezicht op de aanleg en kleine vervangingen van de verhardingen daar waar dit stuk is door de werkzaamheden. Al meerdere jaren achtereen zien we dat de gemiddelde kosten € 120.000 hoger zijn en de gemiddelde inkomsten €50.000. Per saldo moet € 70.000 extra begroot te worden.	-70 (+50 baten en +120 lasten)
2	Lagere inkomsten havengelden In 2018 is er een verhoging doorgevoerd van de inkomsten m.b.t. de haven van ongeveer € 45.000 ter dekking van de lasten die voortkomen uit het Uitvoeringsprogramma Binnenhavenvisie. Deze verhoging wordt grotendeels niet gerealiseerd, aangezien er niet meer scheepvaart voorbij komt dan voorheen. Ook voor de toekomst is dit niet de verwachting. De inkomsten van de Haven dienen daarom met € 40.000 neerwaarts te worden bijgesteld.	-40
2	Parkeervoorzieningen De hogere lasten betreffen rentelasten voor investeringen in blauwe zones (€ 20.000), Shop&Go (€ 30.000) en het vervangen van modems in parkeerautomaten a.g.v. verdwijnen van 2G en 3G ondersteuning (30.000). In de opmerkingen bij de presentatie wordt verklaard waarom deze investeringen alsnog gedaan moeten worden.	-1
3	Afname ingenomen standplaatsen warenmarkt en hogere kosten stroomvoorziening en schoonmaak warenmarkt Door een afname van de ingenomen standplaatsen op de warenmarkt zijn de inkomsten lager geworden (nadeel € 25.000). Daarnaast zijn de kosten voor de stroomvoorziening hoger en dient het schoonmaken van speciale standplaatsen (zoals de verkoop van vis) twee in plaats van één keer per maand te gebeuren (nadeel € 10.000).	-35
3	Bijdrage Regio Twente De effecten van de begroting en door het AB van Regio Twente goedgekeurde begrotingswijzigingen waren nog niet in onze begrotingscijfers verwerkt. Het betreft grotendeels verschuiving tussen programma's. Het totale effect organisatiebreed is € 34.000 nadelig.	-97

4	Onderwijsachterstanden Vanuit het Rijk krijgen we vanaf 2019 jaarlijks meer middelen voor onderwijsachterstanden. Dit bedrag loopt op tot 2022. Landelijk is er meer geld beschikbaar gesteld. Door het ministerie van OCW is een nieuwe verdeelsleutel vastgesteld die de oude gewichtenregeling vervangt, waardoor de verdeling gelijkmatiger is over het land. Vanaf 2019 wordt jaarlijks op basis van actuele gegevens het toegekende bedrag vastgesteld. Met het extra geld moeten wij vanaf augustus 2020 een aanbod van 16 uur vve realiseren i.p.v. de huidige 10 uur. Peuters kunnen hierdoor meer gebruik maken van de voorschool. Daarnaast moet vanaf 2022 elke vve locatie een x aantal uren een pedagogisch beleidsmedewerker in dienst hebben. De extra middelen die we in 2020 ontvangen van het Rijk van € 211.000 dienen te worden besteed aan bovenstaande taken en mogen niet ergens anders voor worden ingezet. Het bedrag wordt dus toegevoegd aan zowel de inkomsten als de uitgaven; wat deze ontwikkeling per saldo budgettair neutraal maakt.	Budgettair neutraal (+211 baten en +211 lasten)
4	Diverse kleine wijzigingen Diverse kleine wijzigingen betreffen o.a. de interne doorbelasting van MFA Berflo aan onderwijs, huuropbrengst van OSG voor de Deurningerstraat en het aframen van een interne verrekening voor hetzelfde pand vanuit grondzaken. Daarnaast levert de doorberekening van servicekosten van Saxion aan de gemeente welke wij op onze beurt weer doorbelasten aan OSG en SVPO een voordeel op omdat deze nog niet volledig in de begroting waren opgenomen. Basisschool De Rank neemt de schoonmaak voor eigen rekening wat leidt tot een verlaging van de schoonmaakkosten maar ook een verlaging van de te ontvangen medegebruikersvergoeding. Per saldo een voordeel van € 43.000.	+43
5	Kunstgrasvelden Op basis van een uitspraak van de rechter in verband met tegengaan verspreiding van rubberkorrels zijn we verplicht tot het aanbrengen van kantplanken en roosters langs kunstgrasvelden. 4 velden zijn al voorzien. Op 4 velden zijn 'tijdelijke maatregelen genomen voor in totaal € 2.300 per veld. Voor 6 velden zijn kantplanken besteld á € 10.000 per veld. Daarnaast moet er geveegd worden rond de kunstgrasvelden door Gildebor. Het is nu nog onduidelijk hoe vaak dit exact moet plaatsvinden. We gaan uit van 2x per jaar x 14 velden x € 600 per keer is afgerond € 17.000. In totaal een nadeel van € 86.000.	-86
5	Aanpassing huurcontract FC Twente Dalende huuropbrengsten FC Twente met € 80.000. Het huurcontract wordt geactualiseerd en verlengd tot en met juni 2030. De huurprijs wordt lager vanwege vrijval van afgeschreven investeringen en lagere rentestanden.	-80
5	Diverse kleine wijzigingen Dit betreft onder andere de aanschaf van een pomp voor afwatering op sportpark Veldwijk, de lease van een waver-paceliner op hetzelfde sportpark samen met FBK en de atletiekverenigingen en een bijdrage aan TVO voor het openstellen van de velden voor de buurt.	-12
6	WMO taken Dit voordeel is opgebouwd uit een drietal componenten: <u>A. Structurele effecten jaarrekening 2019 (€ 823.000 V)</u> - Per abuis was een incidenteel voordeel uit de beleidsrapportage 2018 structureel in de begroting verwerkt (€ 44.000 V). - Module "Dakje 2", vanaf 2019 een nieuwe zorgvorm uit de WMO module wonen uit het Twents Ondersteuningsmodel wordt vaker ingezet dan verwacht ((€ 207.000 N). - We hadden ons in het Interventieprogramma als taakstelling opgelegd om méér PGB's te verstrekken, omdat deze 20% goedkoper zijn dan zorg in natura (ZIN). Toen er negatieve berichtgeving over PGB-verstrekingen verscheen in verband met zorgfraude, zijn we teruggekomen op deze keuze en juist minder PGB's gaan verstrekken (€ 871.000 V). - Eigen bijdragen zijn in kaart gebracht en worden nu separaat geregistreerd. Zie toelichting jaarrekening (€ 140.000 V). - Overige, waaronder licentiekosten en terugvorderingen (€ 25.000 N). <u>B. Tariefaanpassingen (€ 103.000 N)</u> We waren in de meerjarenbegroting 2020-2023 uitgegaan van voorlopige prijsindexen. Oftewel: voor de ondersteuningsbehoeften waren we uitgegaan van 3,68%. Inmiddels is deze vastgesteld/ bijgesteld naar 3,41% (inclusief nacalculatie over index 2019). De index voor Huishoudelijke Ondersteuning is nu 5,25%. We waren in de begroting uitgegaan van 3,68%. De totale impact hiervan bedraagt € 103.000 N. <u>C. Overige ontwikkelingen (€ 121.000 V)</u>	841

	Tevens hebben we rekening gehouden met de financiële effecten van volgende ontwikkelingen die de afgelopen periode de revue zijn gepasseerd: - De invoering van het abonnementstarief leidt ook in 2020 nog tot een forse toename van het aantal aanvragen (uit VNG/ CBS rapportage blijkt landelijk met 5% voor WMO-algemeen en tot 12% meer aanvragen voor Huishoudelijke Ondersteuning).; - De invoering van het abonnementstarief leidt ertoe dat we minder inkomsten genereren uit eigen bijdragen; - We hebben de financiële impact van de cao aanpassingen 2018/2019 op het benodigde budget huishoudelijke ondersteuning moeten herzien.	
6	JEUGD taken Dit voordeel is opgebouwd uit een drietal componenten: A. Structurele effecten jaarrekening 2019 (€ 689.000 V). De volgende subtaakvelden kunnen naar aanleiding van de ontwikkeling in (zorg)kosten in 2019 als volgt bijgesteld worden: - Ondersteuningsbehoefte 4 (€ 330.000 V): als gevolg van de inzet van de Praktijkondersteuners bij huisartsen en inzet van kortere trajecten. Mede als gevolg van de inzet van Praktijkondersteuners bij de huisartsen (POH-jeugd) zien wij minder verwijzingen naar de Jeugd-GGZ. Ook zien wij dat bij de casussen van de Schoolzorgondersteuners (SZO) veel onderwerpen aan de Jeugd-GGZ te linken zijn. Maar daarvan is het nog te vroeg om te constateren dat dit tot minder verwijzingen naar en inzet van Jeugd-GGZ heeft geleid. - Dakje 0-A Pleegzorg (€ 386.000 V): kennispunt laat een daling van bijna 20% van het aantal cliënten zien in pleegzorg. Hiervoor is nog geen verklaring, maar we gaan onderzoeken wat hier aan ten grondslag ligt. Mede omdat we er naar streven dat zoveel mogelijk jeugdigen in duurzame gezinsvormen kunnen opgroeien. - Overige, waaronder licentiekosten (€ 30.000 N). B. Tariefaanpassingen (€ 46.000 V) We waren in de meerjarenbegroting 2020-2023 uitgegaan van voorlopige prijsindexen. Oftewel: voor de ondersteuningsbehoeften waren we uitgegaan van 3,68%. Inmiddels is deze vastgesteld/ bijgesteld naar 3,41% (inclusief nacalculatie over index 2019). De totale impact hiervan bedraagt € 46.000 V. C. Overige ontwikkelingen (€ 255.000 V) Tevens hebben we rekening gehouden met de financiële effecten van volgende ontwikkelingen die de afgelopen periode de revue zijn gepasseerd: - Verscheidene capaciteitsuitbreidingen binnen het OZJT; - Aanpassing van de begroting VTT en navenant onze bijdrage hierin; - Aanpassing van de hoogte van de subsidiëring van beschikbaarheidsvoorzieningen en maatregelhulp op grond van managementinformatie 2019; - Aanpassingen in het Twents Ondersteuningsmodel. Dit zijn tariefaanpassingen en toevoegingen van producten (weekend pleegzorg en crisis pleegzorg); - Verschuiving van budget van verlengde jeugdzorg naar toekomstplan jong volwassenen. Door een investering te doen in levensonderhoud van deze jongeren verwachten we een besparing in de verlengde jeugdzorg te realiseren. Voor zowel Jeugd als WMO zorg geldt overigens dat we budgettair neutraal daarnaast via de begrotingswijziging bij deze beleidsrapportage meerdere verschuivingen doorvoeren van budgetten tussen de verschillende (niveaus van) ondersteuningsbehoeften. De begroting 2020 was reeds opgemaakt voorafgaand aan de implementatie van het Twents Ondersteuningsmodel. Intussen hebben we (beter) in beeld welke zorgvormen meer/ minder ingezet worden.	990
6	Stadsbank De primitieve begroting 2020 is bijgesteld naar een primaire begroting 2020. Ten op zichte van de huidige Hengelose begroting betekent dit een bijstelling van - € 41.000.	-41
6	ROZ-Tozo regeling (budgettair neutraal) Het kabinet heeft in een brief van 17 maart 2020 aan de Tweede Kamer een noodpakket voor banen en economie aangekondigd. Een onderdeel van dit noodpakket is extra tijdelijke ondersteuning van zelfstandige ondernemers (TOZO). Afhankelijk van de aard van het financiële probleem kunnen zelfstandig ondernemer in aanmerking komen voor twee vormen van bijstand: * Zelfstandigen van wie het inkomen als gevolg van de coronacrisis is gedaald tot onder het sociaal minimum kunnen een beroep doen op bijstand voor levensonderhoud. * Zelfstandigen die als gevolg van de coronacrisis geconfronteerd worden met een liquiditeitsprobleem kunnen een beroep doen op bijstand ter voorziening in de behoefte van een bedrijfskapitaal. Deze bijstand heeft de vorm van een rentedragende lening. Vanuit het Rijk zijn extra middelen beschikbaar gesteld voor inkomensondersteuning, de lening betreffende het bedrijfskapitaal en het uitvoeringsbudget voor de TOZO regeling. De hoogte van het uitvoeringsbudget is echter nog niet bekend gemaakt. Hierover vinden nog gesprekken plaats. Uitgangspunt is en blijft echter dat gemeenten volledig gecompenseerd worden voor de uitvoering van de regeling.	Budgettair neutraal (+ 6.955 baten en +6.955 lasten)

	Deze huidige TOZO regeling heeft een duur van 3 maanden met optie van verlening. Wij zijn afwachting onder welke voorwaarden het ministerie de regeling al dan niet gaat verlengen. Achteraf zal blijken in hoeverre de reeds verstrekte middelen toereikend zijn. Aangezien het rijk aan heeft gegeven de uitgaven de regeling en uitvoering volledig te compenseren gaan wij er vooralsnog van uit dat wij deze extra regeling budgettair neutraal uit kunnen voeren.	
6	Beschermingsbewind Bewindkosten lopen sterk op. We verwachten dit jaar een overschrijding van € 250.000. Het betreft uitzetting autonoom beleid waarop wij weinig tot geen sturingsmogelijkheden hebben. Gemeenten hebben beperkte sturingsmogelijkheden om de kosten van de beschermingsbewind te beheersen. De rechtbank spreekt uit of iemand onder bewind gesteld moet worden. Als de persoon in kwestie valt onder de doelgroep van de bijzondere bijstand dan worden de kosten voor beschermingsbewind vanuit die voorziening vergoed.	-250
6	Inburgering Het doel van inburgering is dat nieuwkomers zo snel mogelijk meedoen in Nederland, het liefst via betaald werk. Het huidige inburgeringsstelsel leidt niet tot de gewenste resultaten en kent veel knelpunten. Daarom heeft men het streven dat per 1 juli 2021 er een nieuw inburgeringsstelsel ontworpen wordt met de volgende belangrijkste punten: 1) Gemeenten krijgen de regie met betrekking tot de uitvoering. 2) Het inburgeringsbeleid wordt gepositioneerd in het brede sociale domein. 3) De inburgeraar is niet langer zelf verantwoordelijk voor de keuze en inkoop van zijn inburgertraject en een lening bij Duo. Om de huidige groep alvast betere kansen te geven en om gemeenten zich vast te laten voorbereiden op hun nieuwe rol heeft Het Rijk incidenteel extra middelen beschikbaar gesteld. Daarnaast hebben wij vanuit een samenwerking met Borne en Haaksbergen € 49.600 aan inkomsten ontvangen waartegenover wij kosten zullen gaan maken.	Budgettair neutraal (+ 50 baten en +50 lasten)
9	Inkomensvoorziening Het landelijke voorlopige BUIG budget voor 2020 is, als gevolg van met name het dalende aantal bijstandsgerechtigden in 2019, door het Rijk eind 2019 naar beneden bijgesteld. Uitgaande van dit budget zouden we in 2020 het door het Rijk beschikbaar gestelde budget (budget BUIG) licht overschrijden, waar we eerdere jaren over hielden op dit budget. Het bedrag, dat we voorheen meer ontvingen van het rijk dan we hebben uitgegeven, is daarom in voorgaande jaren als dekkingsmiddel ingezet. Hier worden andere uitgaven mee gedekt. Als we meer moeten uitgeven aan BUIG werkt dit direct nadelig voor de gemeentelijke exploitatie als geheel. Kortom: we komen nauwelijks tekort op de regeling BUIG, maar moeten desondanks een kostenuitzetting doorvoeren. Daarnaast heeft de Rijksoverheid in mei 2020 een nader voorlopige inschatting gemaakt van het Buiig budget van vlak voor de Corona Crisis. Echter gaat de Rijksoverheid deze bijstelling niet verwerken in de maandelijks betalingen aan gemeenten. Het nader voorlopig budget is volgens de techniek aangepast, maar houdt onvoldoende rekening met de huidige conjuncturele ontwikkelingen. Dit is ook wat het Rijk zelf aangeeft. Eind september wordt het definitieve budget 2020 vastgesteld en zal er rekening worden gehouden met de actuele conjuncturele situatie als gevolg van de Coronacrisis. Wij gaan ervan uit dat de compensatie van het Rijk voorziet in onze meerkosten. Afgelopen jaar hebben we ruim € 200.000 minder teruggevorderd dan geraamd. Door de Coronacrisis verwachten we bovendien dat mensen minder goed aan hun betaalverplichtingen kunnen voldoen. Het vermogen om schulden af te lossen zal door Coronacrisis ook de komende jaren onder druk staan. We verlagen daarom de baten structureel met € 225.000. Het aantal Hengelose bijstandsgerechtigden is in 2019 afgenomen waardoor ook de uitgaven zijn gedaald. We zien begin 2020 een sterkere stijging van het aantal bijstandsgerechtigden dan geraamd. Wij verwachten dat de uitgaven voor 2020 op basis van de volumestijging over de eerste 4 maanden en de jaarlijkse trend op jaarbasis gaan toenemen met € 1.730.000. De kosten voor het Bbz zijn licht lager dan de huidige begroting. De kosten voor Bbz dalen daarom voor 2020 met € 21.000. We zien nu een meerjarig klein voordeel op de Bbz uitkeringen levensonderhoud voor ondernemers. De gevolgen van de Coronacrisis worden momenteel opgevangen door de door het Rijk gefinancierde TOZO regeling. Indien de steun van de overheid aan ondernemers wegvalt, dan is het aannemelijk dat het huidige voordeel omslaat in een nadeel. Voor verdere bijstelling van de gemeentelijke begroting wachten wij nadere berichtgeving af. Bij een aantal bijstandsgerechtigden blijkt na onderzoek dat zij als gevolg van in de persoon gelegen factoren niet in staat zijn het volledige minimumloon te verdienen. Om hen toch te kunnen plaatsen op een arbeidsplek bij een reguliere werkgever, wordt een loonkostensubsidie (LKS) ingezet. De werkgever wordt daarbij gecompenseerd voor de verminderde productiviteit. De groep klanten met LKS neemt toe. Tevens hebben wij geconstateerd dat bij plaatsing nieuw beschut een verhoging van de loonkostensubsidie	-983 (+ 896 baten en +1.879 lasten)

	noodzakelijk was. Dit leidt vanaf 2020 structureel tot ongeveer € 388.000 per jaar extra aan lks. Tegenover de genoemde kostenstijgingen en lagere baten verwachten we dat we , zoals door het rijk vaker is toegezegd, in de rijksbijdrage BUIG gecompenseerd zullen worden.	
6	Herwaardering functies In 2019 zijn diverse functies geherwaardeerd conform het Functie Indelings Raster (FIR) binnen de Gemeente Hengelo. Binnen de Jeugdzorg en WMO voldoen de werkzaamheden van bepaalde functies niet meer aan het oorspronkelijke schaalniveau. Deze aanpassing heeft een structureel negatief effect van € 99.000 per jaar.	-99
6	Diverse kleine wijzigingen	-11
7	Kosten en opbrengsten oud papier vallen tegen De inkomsten vallen fors tegen door schommelingen van prijzen op de wereldmarkt, de tonsprijs is gezakt naar een historisch laag niveau van € 23, een nadelig effect van ca. € 225.000. Door zowel een tegenvallend aanbestedingsresultaat als meerkosten voor Twente Milieu als gevolg van de kostprijs+ methodiek zijn er ook hogere kosten van naar verwachting € 207.000. Deze nadelen, van gezamenlijk € 432.000, worden door het gesloten circuit verrekend met de voorziening afval waardoor er een budgettair neutraal effect ontstaat. Dit wordt samen genomen met de mutatie vanuit 21-FP-7.2 (zie onder)	Budgettair neutraal (baten -225 en lasten – 225)
7	Bijdrage Regio Twente De effecten van de begroting en door het AB van Regio Twente goedgekeurde begrotingswijzigingen waren nog niet in onze cijfers verwerkt. Dit betreft voornamelijk verschuiving tussen programma's, het effect voor de organisatie is € 34.000 nadelig.	+99
7	Plaagdierbestrijding De lasten die gepaard gaan met plaagdierbestrijding werden voorheen gedekt uit de afvalstoffenheffing. Naar aanleiding van nieuwe juridische inzichten, is de conclusie getrokken dat overlast van ratten en aanverwante plaagdieren niet direct aan huishoudelijk afval te wijten valt, of aan een ander terrein waarvan ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden opgelegd. Als gevolg hiervan wordt in de actualisering van het financieel perspectief de kosten voor de bestrijding van plaagdieren ondergebracht bij het taakveld Milieubeheer. De lasten vormen met ingang van 2021 dan ook geen onderdeel meer van de afvalbegroting. Dit resulteert in een nadelig effect voor de algemene dienst van € 173.000 structureel. In 2021 is dit reeds verwerkt in het nieuwe tarief, voor 2020 zorgt deze mutatie (lagere lasten voor de afvalbegroting) voor een lagere onttrekking uit de voorziening afval van €172.884.	-173
8	Actualisatie MFA 't Berflo De begroting van de MFA 't Berflo, Apolloplein 1, is geactualiseerd. De begroting was gebaseerd op gedeeltelijk ingeschatte kosten. Al sinds de ingebruikname van de MFA 't Berflo zijn de kosten veel hoger dan begroot. Vooral de verwachtingen ten aanzien van energiezuinigheid worden niet gehaald. Daarnaast is er in de exploitatie geen financiële ruimte om te reserveren voor het huurders onderhoud (onderdeel van de servicekosten) en groot onderhoud. Dat hoort bij grote panden zoals de MFA, waar de gemeente eigenaar van is, wel te gebeuren. De MFA is een groot gebouw waarbij we in de toekomst voor het huurders onderhoud voor grote uitgaven komen te staan. Op basis van een 'meerjaren onderhoudplan regulier onderhoud' is dit voor de komende 15 jaar berekend op gemiddeld € 65.000 per jaar. Per jaar zullen de uitgaven variëren tussen € 35.000 en € 266.000. Het, in enig jaar, niet bestede budget wordt daarom gedoteerd in een daarvoor in te stellen voorziening. De kosten ten laste van de exploitatie per jaar blijven zo gelijk. Daarnaast wordt er met ingang van 2020 in totaal een bedrag van bijna € 46.000 meer begroot aan exploitatielasten. De te betalen bijdragen vanuit de subtaakvelden Onderwijs en Welzijn worden door deze 2 zaken ook fors hoger, waardoor het netto effect voor programma 8 € 47.000 bedraagt.	-47
8	Centrale aansturing Hart van Zuid In 2017 was de verwachting dat de centrale aansturing vooral in de eerste vier jaar nodig zal zijn. We verwachten dat dit de komende jaren zeker nog nodig zal zijn. De projectoverstijgende kosten (ambtelijke uren, onderzoek en zaken als het Supervisieteam) worden vooralsnog verantwoord binnen de grondexploitaties Hart van Zuid. De activiteiten en werkzaamheden die worden verricht zijn echter steeds minder hier gerelateerd en daarmee is het dus niet voor de hand liggend dat de kosten die nodig zijn voor de centrale aansturing ten laste worden gebracht van de grondexploitaties. De dekking van de kosten voor het vervolg van de centrale aansturing zijn derhalve niet verzekerd. De komende jaren willen we vanuit de koers van de stad volop inzetten op de verdere ontwikkeling van Hart van Zuid, dekking van de kosten voor de centrale aansturing en gebiedsbrede onderzoeken en activiteiten zijn daarvoor noodzakelijk en dragen bij aan het welslagen van de gebiedsontwikkeling Hart van Zuid.	-95

8	Leges omgevingsvergunningen Omstandigheden in de bouw en wijzigingen in wet en regelgeving brengen met zich dat de hoogte van de begrote inkomsten heroverwogen moet worden. In 2019 zagen we al een forse terugval doordat er minder bouwaanvragen zijn ingediend dan verwacht c.q. dat grotere bouwprojecten geen doorgang hebben gevonden. Mogelijk dat de gestegen bouwkosten hier een grote rol in hebben gespeeld en de onzekerheid voor de gevolgen van de uitspraak over de Stikstofuitstoot en PFAS-problematiek. Wijzigingen zien we onder meer in: - Er worden meer werkzaamheden uitgevoerd die niet legesgedekt zijn. - Omgevingswet: Naast de verminderende legesinkomsten met betrekking tot de ontwikkelingen in de markt, brengt inwerkingtreding van de Omgevingswet waarschijnlijk ook een vermindering van legesinkomsten met zich mee. - Gelijk met de inwerkingtreding van de Omgevingswet zal de Wet Kwaliteitsborging (Wkb) in werking treden. De Wkb regelt dat private bouwpartijen (particulieren, aannemers, projectontwikkelaar) zelf verantwoordelijk worden voor de bouwtechnische toets, uitvoering en controle van het bouwproject. Een taak die nu nog bij de gemeente ligt, door onder andere bij een vergunningaanvraag te toetsen aan de technische eisen uit het Bouwbesluit. En gedurende de bouw op een juiste uitvoering toezien gebeurd ook door de gemeente. De Wkb regelt dus dat de bouwverantwoordelijke voor is en een zogenaamde onafhankelijk kwaliteitsborger voor moet inhuren. Betekent dus ook dat de leges (die maximaal 100% kostendekkend voor het werk dat erin wordt gestoken mag zijn) voor deze technische toets en toezicht niet in rekening mogen worden gebracht bij de leges. Eén en ander brengt overigens niet met zich dat de gemeente in het geheel geen rol meer speelt inzake de bouwtechnische werkzaamheden. Het vooraf afstemmen over de manier van rapporteren door de kwaliteitsborgen en het achteraf controleren op naleving van de gemaakte afspraken blijft een (gewijzigde) rol van de gemeente. Bovendien blijft de gemeente het bevoegde gezag om handhavend op te treden als in afwijking van de wet-/regelgeving wordt gebouwd. Dit brengt naar verwachting eveneens een vermindering van de legesinkomsten met zich. Door het uitstel van de Omgevingswet zal ook de Wkb niet per 1 januari aanstaande in werking treden. De gevolgen van deze wet en derhalve ook voor onze werkzaamheden en de daaraan gekoppelde leges worden momenteel in een project uitgezocht. Gezien het bovenstaande lijkt het ons verstandig om op dit moment – vanwege de legesinkomsten de afgelopen jaren en de wijziging in wet- en regelgeving – de bouwlegesinkomsten structureel te verminderen tot € 1.900.000 per jaar. Deze vermindering heeft voornamelijk betrekking op de trend die de afgelopen jaren is geconstateerd en de verwachting voor de toekomst. Er is echter vooralsnog minder rekening gehouden met de gevolgen van de inwerkingtreding van de Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging. Als volgend jaar meer helderheid bestaat over de gevolgen van de Omgevingswet en de Wet Kwaliteitsborging op onze werkzaamheden én de daaraan gekoppelde legesinkomsten, zullen wij bij de Kadernota volgend jaar een nog scherpere analyse en inschatting kunnen maken van de verwachte legesinkomsten.	-214
9	Verhoging accountantskosten In de raad van 3 december 2019 heeft de benoeming van PricewaterhouseCoopers BV tot accountant van de gemeente Hengelo plaats gevonden voor de aangegeven periode. Dit houdt wel in dat er sprake is van een uitzetting van kosten van circa € 17.000.	-17
9	Digitaal vergaderen Sinds de uitbraak van de COVID-19 pandemie werken de medewerkers, college- en raadsleden van de gemeente Hengelo zoveel mogelijk thuis. Hierdoor zijn aanvullende faciliteiten voor videobellen noodzakelijk geworden.	-61
9	Uitbreiding Personeelscapaciteit AVG Om adequaat opvolging te geven aan de gedane aanbevelingen t.a.v. de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) is een structurele formatie-uitbreiding noodzakelijk van 0,5 fte. Daarnaast is er een tijdelijke formatie-uitbreiding in 2020,2021 en 2022 van 0,3 FTE noodzakelijk.	-73
9	Tegenvallende reclame inkomsten De overeenkomst tussen de gemeente en JCDecaux voor billboards is per april 2020 afgelopen. Landelijk verdwijnt de billboard uit het straatbeeld. Er worden geen nieuwe overeenkomsten voor dit reclamemedium meer afgesloten. Daarnaast zijn reclamebedrijven hard getroffen door de corona crisis, hetgeen van invloed is op hun investeringsruimte voor alternatieve vormen van buitenreclame. Wij verwachten niet vóór 2023, wanneer de contracten voor 2m2 (panelen) en abri's (bushokjes) aflopen een nieuwe aanbesteding in de markt te kunnen zetten waardoor we de komende jaren inkomsten vanuit reclame mislopen.	-120

9	Lagere dividendopbrengsten Na enkele jaren meevallende dividendbaten hebben we deze in 2020 reëler willen begroten en zijn de ramingen verhoogd. De BNG Bank blijkt over 2019 tegen de verwachting in een € 153.000 lager dividend uit te keren, Twence blijft € 30.000 onder onze begrotingsverwachting.	-183
9	Thuiswerk faciliteiten Nu duidelijk is dat we nog wel enkele maanden langer thuiswerken vanwege corona, merken we dat er meer vraag komt naar middelen om de thuiswerkplek te verbeteren. In het kader van de Arbowetgeving vindt de gemeente het belangrijk dat de medewerkers kunnen beschikken over een goede werkplek. Om tegemoet te komen aan de verschillende behoeften om de werkplek te verbeteren, mag iedere medewerker zelf voorzieningen voor de thuiswerkplek aanschaffen en kan dit declareren tot een bedrag van € 250 inclusief BTW. Er vanuit gaande dat circa 80% van de medewerkers gebruik gaat maken van deze regeling zijn de kosten € 150.000.	-150
9	Bijdrage Regio Twente In het verleden werden teveel lasten van Regio Twente als bestuurskosten aangemerkt. De kosten zijn niet verminderd, maar herverdeeld en voor de gehele organisatie toegenomen. De kosten voor dit algemene bestuurlijke programma dalen met € 32.000.	+32
9	Bijstellen reserve dekking kapitaallasten De reserve dekking kapitaallasten staat tegenover de kapitaallasten van een aantal benoemde investeringen. Ze is gevormd, omdat wij eerder de kapitaallasten ineens ten laste van de exploitatie wilden brengen. Volgens de BBV-regels mag dit niet meer. Daarom halen we jaarlijks de afschrijvingslasten van de benoemde investeringen uit de reserve, als compensatie van de afschrijvingslasten op de programma's waar de kapitaallasten drukken. Eenmalig is de reserve bijgesteld naar de nu berekende toekomstige afschrijvingslasten van de benoemde investeringen.	-9
6 / 9	Saldo meicirculaire gemeentefonds 2020 De meicirculaire 2020 resulteert in een saldo van € 834.000 voordelig. Deze informatie is gepresenteerd in programma 9, maar wordt na analyse verwerkt in de programma's 6 en 9. In de kadernota 2021 wordt dit onder 3.2 Financieel Perspectief-onderdeel F toegelicht. En daarnaast uitgebreid in bijlage 7.3, die geheel gaat over de financiële effecten van de meicirculaire 2020 van het gemeentefonds.	+834

Totaal effect mutaties 1^e Beleidsrapportage (per saldo)

-225

Corona maatregelen versie college 2 juni 2020.xlsx

Nr.	Onderwerp / effect / maatregel	Financieel gevolg / risico	Ligt er een maatregel aan ten grondslag?	Is compensatie vanuit Rijk/Provincie mogelijk?	Inschatting effect op gemeentebegroting (in euro's).	Inschatting Effect bandbreedte onderkant	Inschatting effect begroting midden bandbreedte	Inschatting Effect bandbreedte bovenkant	Effect (+ is voordelig en - = nadelig)	N/V	I/U	Subtaakveld
Programma 1 Veiligheid												
1.1	Toegenomen inspanning van Veiligheidsregio	De extra inzet en extra kosten van de VRT worden doorbelast aan de deelnemende gemeenten	Nee, het betreft een autonome ontwikkeling	Nog niet duidelijk	50.000	33.000	50.000	100.000	-50.000	N	U	1.10.1
1.2	Nog niet duidelijk is of er sprake zal zijn van extra inzet handhaving / BOA's	Extra inzet handhaving	Nee, het betreft een autonome ontwikkeling	Nee	???	PM	PM	PM	PM	N	U	1.20.5
1.3	Leges APV, evenementen	Niet doorgaan van evenementen	Nee, het betreft een autonome ontwikkeling	Nog niet duidelijk	ntb	PM	PM	PM	PM	N	I	1.20.5
Programma 3 Economie												
3.1	Grondexploitatie bedrijventerreinen	Meer rente- en plankosten (risico is dat verkopen stagneren -> langere looptijden).	Nee, het betreft een autonome ontwikkeling	Nee	????	PM	PM	PM	PM	N	U	3.20.3
3.2	Marktgeden	Gederfde inkomsten marktgeden en/of uitstel van betaling tgv Corona-maatregelen	Ja, van de gemeente Hengelo	Nog niet duidelijk	klein	-3000	-9000	-17000	-9.000	N	I	3.30.1
3.3	BI Zone	Er wordt een extra bijdrage uit onvoorzien van € 30.000, beschikbaar gesteld zodat de SCH na de Coronapandemie kan blijven functioneren.	Ja, van de gemeente Hengelo	Nee	0	0	0	0	0	N	U	3.30.3
3.4	Toeristenbelasting	Gederfde inkomsten toeristenbelasting in 2020 als gevolg van 'gedwongen' sluiting locaties toeristenbranche door de Veiligheidsregio Twente	Ja, van een ander overheidsorgaan	Nog niet duidelijk	nmb	-40.000	-67.000	-94.000	-67.000	N	I	3.40.1 Toeristenbelasting
3.5	Inperken evenementenseizoen	We verstrekken subsidie aan Hengelo Promotie en andere organisatoren voor evenementen en voor de organisatie er rondomheen. Doordat veel evenementen nu geen doorgang vinden is er hiervoor minder geld nodig en minder personele inzet	Nee, het betreft een autonome ontwikkeling	Nee	30.000	-20.000	-30.000	-40.000	30.000	V	U	3.40.5
3.6	Kermis	Minder opbrengst uit staangelden bij verkleinen van gebied. Afhankelijk van besluiten landelijk mbt evenementen wellicht algehele afgelasting. Bandbreedt 40.000 - 80.000	Ja, van het Rijk	Nog niet duidelijk	60000	-40.000	-60.000	-80.000	-60.000	N	I	3.40.6
Programma 4 Onderwijs												
4.1	Minder verhuur gymnastieklokalen	Minder opbrengsten uit de verhuur van gemeentelijke gymnastieklokalen	Ja, van het Rijk	Ja, deels	42.500	-21.500	-43.000	-64.500	-43.000	N	I	4.20.6
4.2	24- uren kinderopvang Berflo	Het moeten betalen van beveiliging 's nachts	Ja, van het Rijk	Nog niet duidelijk	5000	4.000	5.000	9.000	-5.000	N	U	4.30.1
4.3	Leerlingenvervoer	Aanvulling op gederfde inkomsten							0	N	U	4.30.2
4.4	Kinderopvangtoeslag vergoeden	Het vergoeden van de ouderbijdrage voor de voorschool (die normaal door ouders wordt betaald); in lijn met de vergoeding die het Rijk doet voor ouders met kinderopvang	Ja, van de gemeente Hengelo	Ja, volledig	0	0	0	0	0	N	U	4.30.4
Programma 5 Sport, Cultuur en Recreatie												
5.1	Uitstel huurbetalingen sportparken	Risico dat uiteindelijk helemaal niet betaald kan worden	Ja, van de gemeente Hengelo	Nee	0				0	N	I	5.20.2 / 5.20.4
5.2	Minder verhuur sporthallen	Minder opbrengsten uit de verhuur van gemeentelijke sporthallen	Ja, van het Rijk	Ja, deels	36.000	-18.000	-36.000	-54.000	-36.000	N	I	5.20.1
5.3	Mogelijke kwijtschelding huur sportparken	Minder opbrengsten uit verhuur sportparken	Ja, van het Rijk	Ja, deels	65.000	-32.500	-65.000	-97.500	-65.000	N	I	5.20.4
5.4	Eerder uitvoeren sportinvesteringen	Rentelasten gaan eerder lopen	Ja, van de gemeente Hengelo	Nee	0	0	0	0	0	N	U	5.20.4
5.5	Voorschot vier culturele instellingen eerder uitbetalen	Risico dat de instellingen in de loop van het jaar in liquiditeitsproblemen komen en bij gemeente aanklopt.	Ja, van de gemeente Hengelo	Nee	0	0	0	0	0	N	U	5.30.3
5.6	Twentebad zwemblessen								0			
5.7	Twentebad abonnementen	Incassi voor abonnementen zijn stopgezet per half maart							0			
5.8	Twentebad onderhoud / investering	Voor een deel worden nu eigen mensen ingezet voor onderhoud ipv externen							0			

Corona maatregelen versie college 2 juni 2020.xlsx

Nr.	Onderwerp / effect / maatregel	Financieel gevolg / risico	Ligt er een maatregel aan ten grondslag?	Is compensatie vanuit Rijk/Provincie mogelijk?	Inschatting effect op gemeentebegroting (in euro's).	Inschatting Effect bandbreedte onderkant	Inschatting effect begroting midden bandbreedte	Inschatting Effect bandbreedte bovenkant	Effect (+ is voordelig en - = nadelig)	N/V	I/U	Subtaakveld
5.9	Minder evenementen / cultuur- en sport subsidies (Sociaal)	Vaststellen voor de gemaakte kosten (dus evt. financieel voordeel indien dit lager is dan volledige subsidie) of eventueel doorschuiven naar volgend jaar	Ja, van het Rijk	Nog niet duidelijk	0	PM	PM	PM	0	V	U	Diverse taakvelden Sociaal
Programma 6 Sociaal Domein												
6.1	Inkomensvoorziening	Bijstandsaantallen zullen toenemen en mensen zullen er langer in blijven.	Nee, het betreft een autonome ontwikkeling		ntb	PM	PM	PM	0	N	U	6.30.1
6.2	Minimaregelingen	Er zijn enkele extra minimale uitgaven gedaan om de acute problematiek bij de minima te ondersteunen. Langere termijn verwachten wij toename in aanvragen.	Nee, het betreft een autonome ontwikkeling	Nee	ntb	PM	PM	PM	0	N	U	6.30.2
6.3	Bijzondere Bijstand	Wij verwachten dat de aantallen gaan toenemen	Nee, het betreft een autonome ontwikkeling	Nee	ntb	PM	PM	PM	0	N	U	6.30.3
6.4	PW beheer, inkomsten uitvoer bijstand gemeente Borne Haaksbergen zal in aantallen toenemen	Wij verwachten dat de aantallen gaan toenemen	Nee, het betreft een autonome ontwikkeling	Nee	ntb	PM	PM	PM	0	V	I	6.30.8
6.5	PW beheer, uitgaven lonen uitvoeringsmedewerkers SMS toenemen.	Wij verwachten dat de aantallen gaan toenemen en dat er extra inzet medewerkers noodzakelijk zal zijn.	Nee, het betreft een autonome ontwikkeling	Nee	ntb	PM	PM	PM	0	N	U	6.30.8
6.6	TOZO regeling, ROZ	Ondernemers kunnen een bijdrage levensonderhoud voor 3 maanden aanvragen en eenmalig een krediet van € 10.000. Vanuit het Rijk krijgen wij hiervoor een volledige vergoeding inclusief een component uitvoeringsbudget. De hoogte van de component uitvoeringsbudget is nog onzeker. (22 april meer dan 12.000 aanvragen- piekbelasting bij diverse ambtenaren)	Ja, van het Rijk	Ja, volledig	0	0	0	0	0			6.30.9
6.7	TOZO regeling, ROZ uitvoeringsbudget	Uitvoeringsbudget - tarief per aanvraag - nog onduidelijk. Gemeente Hengelo, afdeling ROZ voert deze regeling voor 17 opdracht gevende gemeenten uit. Wij zijn nog afwachting met welk tarief het ministerie rekent en of dit tarief kostendekkend zal zijn.	Ja, van het Rijk	Nog niet duidelijk	ntb	PM	PM	PM	PM			6.30.9
6.8	BBZ uitkeringen en kredieten, ROZ	Wij verwachten dat de aanvragen gaan toenemen (Na Tozo)	Nee, het betreft een autonome ontwikkeling	Ja, deels	ntb	PM	PM	PM	PM	N	U	6.30.9
6.9	SWB, leidt omzetverlies en komt niet in aanmerking voor de NOW	Nog niet te overzien.....ook niet welke component voor de gemeente van toepassing is. Wellicht een extra bijdrage?		Nee	ntb	PM	PM	PM	PM	N	U	6.40.1
6.10	Regiotaxi	Aanvulling op gedeelde inkomsten							0	N	U	6.71.3
6.11	Vervoer maatschappelijke deelname	Aanvulling op gedeelde inkomsten							0	N	U	6.71.3 / 6.71.4
6.12	Eigen bijdrage WMO	Clënten WMO hoeven over de maanden april en mei geen eigen bijdrage te betalen.	Ja, van het Rijk	Nog niet duidelijk	max 132.000	0	66.000	-132.000	66.000	N	I	6.71.6

Corona maatregelen versie college 2 juni 2020.xlsx

Nr.	Onderwerp / effect / maatregel	Financieel gevolg / risico	Ligt er een maatregel aan ten grondslag?	Is compensatie vanuit Rijk/Provincie mogelijk?	Inschatting effect op gemeentebegroting (in euro's).	Inschatting Effect bandbreedte onderkant	Inschatting effect begroting midden bandbreedte	Inschatting Effect bandbreedte bovenkant	Effect (+ is voordelig en - = nadelig)	N/V	I/U	Subtaakveld
6.13	Continuïteitsbijdrage zorgaanbieders WMO Jeugd HO	We geven de zorgaanbieders een bijdrage tot ter hoogte van max 100% van hun maandomzet, ook al wordt dus geen zorg geleverd. Risico's: - dubbele betalingen. - het is nog niet duidelijk hoe de accountants hier mee om zullen gaan (onrechtmatige declaraties?). - ook is nog niet uitgekristalliseerd hoe een eventuele rijksregeling eruit komt te zien/ in hoeverre wij gecompenseerd worden. Tot nu toe blijft de algemene uitkering gewoon doorlopen. Maar leidt het nu niet kunnen leveren van zorg tot een 'boeggolf' (extra te leveren zorg ná de corona crisis)? En hoe gaat het rijk daar dan mee om? - meer inhoudelijk: leidt het niet kunnen leveren van zorg tot risico's en/of zwaardere casuïstiek straks?	Ja, van de gemeente Hengelo	Nog niet duidelijk	nmb	PM	PM	PM	PM	N	U	programma 6 Jeugd en WMO subtaakvelden
6.14	Meerkosten als gevolg van de coronacrisis worden volledig vergoed aan de zorgaanbieders	Te denken valt hierbij aan bijvoorbeeld mondkapjes/ extra laptops etc.	Ja, van het Rijk	Nog niet duidelijk	0	0	0	0	0	N	U	programma 6 Jeugd en WMO subtaakvelden
6.15	Schuldhelpverlening, Stadsbank	Nog niet te overzien.....ook niet welke component voor de gemeente van toepassing is. Wellicht een extra bijdrage?		Nee	ntb	PM	PM	PM	PM	N	U	6.71.8
6.16	Invoerbepalingen ROZ en PW	De aflossingen en rente betalingen staan t.g.v. de crisis onder druk.	Nee, het betreft een autonome ontwikkeling	Nee	ntb	PM	PM	PM	PM	N	U	6.71.8
6.17	Boeggolf aanvragen Jeugd en WMO ná Corona	Wij verwachten een boeggolf van aanvragen Jeugd en WMO , die mogelijk intensievere en langdurigere inzet van zorg en ondersteuning vragen.	Nee, het betreft een autonome ontwikkeling	Nog niet duidelijk	nmb	PM	PM	PM	PM	N	U	programma 6 Jeugd en WMO subtaakvelden
Programma 7 Volksgezondheid, milieu en duurzaamheid												
7.1	Riool- en afvalstoffenheffing	Uitstel dan wel vermindering	Ja, van de gemeente Hengelo	Nog niet duidelijk	ntb	PM	PM	PM	PM	N	I	7.20.1
7.2	Extra (betalings)herinneringsbrief sturen voor opgelegde aanslagen	Extra kosten voor de extra herinneringsbrief. Voor de al opgelegde combinatie-aanslagen van 29-02-2020 wordt op 15 mei a.s. een (betalings)herinneringsbrief gestuurd door het GBT met de mogelijkheid van kwijtschelding (particulieren) of uitstel van betaling (ondernemers). Daarna worden er pas op 30-6-2020 aanmaningen verstuurd.	Ja, van de gemeente Hengelo	Nee	bandbreedte 10.000-50.000	zie 9.3	zie 9.3	zie 9.3	0	N	U	0.61.1.OZB woningen; 0.62.1 OZB niet-woningen; 7.20.1 rioolheffing; 7.30.1 afvalstoffenheffing.
7.3	Twente Milieu - afvalbrengpunt Wegtersweg	Extra inhuur als gevolg van grote toename bezoekersaantallen. Op basis van DVO nacalculatie en facturering obv werkelijk inzet	Nee, het betreft een autonome ontwikkeling	Nog niet duidelijk	0 (valt binnen het gesloten circuit van een kostendekkende afvalbegroting)	0	0	0	0	N	U	7.30.3
7.4	GGD - extra inzet	De GGD moet opschalen om het contactonderzoek na positieve coronatesten uit te voeren en om alle vragen te beantwoorden. Logischerwijs zal dit effect hebben op de hoogte van onze bijdrage aan de Regio. Het is nog onduidelijk in hoeverre dit door het Rijk gecompenseerd gaat worden.	Ja, van het Rijk	Nog niet duidelijk	189.000	78.000	189.000	299.000	-189.000	N	U	7.1
Programma 8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing												
8.1	Grondexploitaties	Meer rente- en plankosten (risico is dat verkopen stagneren -> langere looptijden)	Nee, het betreft een autonome ontwikkeling	Nee	????	PM	PM	PM	PM	N	U	8.20.3
8.2	Vastgoedbedrijf, verhuur	Verzoeken om uitstel en/of kwijtschelding te betalen huur	Ja, van de gemeente Hengelo	Nee	???	PM	PM	PM	PM	N	I	8.20.7
8.2	Vastgoedbedrijf, verhuur	Huurders kunnen failliet gaan	Nee, het betreft een autonome ontwikkeling	Nee	???	PM	PM	PM	PM	N	I	8.20.7

Corona maatregelen versie college 2 juni 2020.xlsx

Nr.	Onderwerp / effect / maatregel	Financieel gevolg / risico	Ligt er een maatregel aan ten grondslag?	Is compensatie vanuit Rijk/Provincie mogelijk?	Inschatting effect op gemeentebegroting (in euro's).	Inschatting Effect bandbreedte onderkant	Inschatting effect begroting midden bandbreedte	Inschatting Effect bandbreedte bovenkant	Effect (+ is voordelig en - = nadelig)	N/V	I/U	Subtaakveld
8.2	Vastgoedbedrijf,	Systemen van niet gebruikte panden moeten doorgespoeld worden voor ingebruikname	Nee, het betreft een autonome ontwikkeling	Nee	7.500	5.000	7.500	10.000	-7.500	N	U	8.20.7
8.3	Graffiti verwijderen	Incidenteel veel graffiti in de binnenstad, dit is verwijderd	Nee, het betreft een autonome ontwikkeling	Nee	15000	10.000	15.000	20.000	-15.000	N	U	8.30.2
8.4	Diverse acties rondom ondernemende binnenstad / versterken binnenstadsondernemers	Extra uitgaven richting Hengelo Promotie en SCH, hiervoor is een provinciale subsidie ter beschikking gesteld.	Nee, het betreft een autonome ontwikkeling	Ja, deels	0	0	0	0	0	N	U	8.30.2
Programma 9 Bestuur en ondersteuning												
9.1	Maatregelen corona	Kosten noodzakelijke faciliteiten thuiswerkplek	Nee, het betreft een autonome ontwikkeling		150.000 Incidenteel 27.000,- structureel	150.000	175.000	200.000	-175.000	N	U	0.40.7
9.2	Leningen aan verenigingen en instellingen	Verenigingen en instellingen derven inkomsten en verzoeken kwijtschelding en uitstel van leningtermijnen of zullen het niet redden.	Ja, van de gemeente Hengelo	Nee	gering	PM	PM	PM	PM	N	I	0.60
9.3	Extra (betalings)herinneringsbrief sturen voor opgelegde aanslagen	Extra kosten voor de extra herinneringsbrief. Voor de al opgelegde combinatie-aanslagen van 29-02-2020 wordt op 15 mei a.s. een (betalings)herinneringsbrief gestuurd door het GBT met de mogelijkheid van kwijtschelding (particulieren) of uitstel van betaling (ondernemers). Daarna worden er pas op 30-6-2020 aanmaningen verstuurd.	Ja, van de gemeente Hengelo	Nee	bandbreedte 10.000-50.000	10.000	30.000	50.000	-30.000	N	U	0.61.1 OZB woningen; 0.62.1 OZB niet-woningen; 7.20.1 rioolheffing; 7.30.1 afvalstoffenheffing.
9.4	Onroerende zaakbelasting niet-woningen	Ondernemers, instellingen en verenigingen derven inkomsten, kunnen uitstel aanvragen en zullen voor een deel de OZB niet kunnen betalen (oa faillissement).	Ja, van de gemeente Hengelo	3. Nee, we worden niet gecompenseerd.	94000	-47.000	-94.000	-188.000	-94.000	N	I	0.63
9.5	Lagere inkomsten parkeergelden	Als gevolg van de corona crisis zijn de parkeerinkomsten (garage- en straat parkeren) in periode van week 12 t/m 15 met 75% afgenomen. Afhankelijk van de duur van de crisis kan dit verlies aan inkomsten oplopen van 100.000 tot rond 900.000 in 2020.	Nee, het betreft een autonome ontwikkeling	Nee	500000	-100.000	-500.000	-900.000	-500.000	N	I	0.63.1
9.6	Precariobelasting	Gederfde inkomsten precariobelasting als gevolg van collegebesluit waarin de gemeenteraad voorgesteld word om de Verordening Precariobelasting 2020 met terugwerkende kracht tot 1-1-2020 te wijzigen, zodat gedeeltelijke ontheffing kan worden verleend	Ja, van de gemeente Hengelo	Nog niet duidelijk	50.000	-24.000	-50.000	-75.000	-50.000	N	I	0.64.2 Precariobelasting
9.7	Teruglopende reclame opbrengsten	Markt voor reclame uitingen is op delen stilgevallen, bijvoorbeeld de abri's / bushokjes. Geen reclameposters betekent directe derving van (geraamde) inkomsten.	Nee, het betreft een autonome ontwikkeling	Nee	200.000	-50.000	-200.000	-300.000	-200.000	N	I	0.80.9
9.8	Extra kosten afd. Communicatie	De afdeling communicatie maakt extra kosten vanwege het maken van nieuwe filmpjes en het voeren van extra campagnes.	Nee, het betreft een autonome ontwikkeling	Nee	2.000	1.000	2.000	4.000	-2.000	N	U	04.0
9.9	Uitbreiding digitale vergadercapaciteit en video bellen	Kosten hybride werken, Deels Gemeentehuis deels elders. I.v.m. de corona-maatregelen is de invoering van digitale raadsvergaderingen versneld. We gebruiken de applicatie ZOOM. De vergaderingen zijn live te volgen via Youtube.	Nee, het betreft een autonome ontwikkeling	Nee	61.000	50.000	61.000	75.000	-61.000	N	U	0.40
					1.047.500	-376.000	-1.058.000	-2.002.000			I	totaal
					359.500	321.000	504.500	727.000			U	totaal
Totaal						-697.000	-1.562.500	-2.729.000	-1.562.500			totaal